Τὸ φύλλον λεπτὰ 30 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν 35

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρέχον εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ	
Ἐσωτερικοῦ	*Ἐξωτερικοῦ*
Ἐτησία . . . . δρ. 12.—	Ἐτησία . . φρ. χρ. 15.—
Ἑξάμηνος . . . » 6,50	Ἑξάμηνος . » 8.—
Τρίμηνος . . . » 3,50	Τρίμηνος . » » 4,50

Αἱ συνδρομαὶ δέχονται τὴν 1ην ἑκάστου μηνός.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ — ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ

Ἐσωτερικ. λεπ. 30. Ἐξωτερικ. λεπ. 35

Φύλλα παρωχημένων ἐτῶν, ἑκάστου λεπ. 50

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Ἑρμοῦ ἀρ. 38, πλησίον τοῦ Παρθενῶνος

Περίοδος Β'.—Τόμος 26ος | *Ἐν Ἀθήναις, 19 Ὀκτωβρίου 1919* | *Ἔτος 41ον.—Ἀριθ. 47*

ΧΩΡΙΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ τοῦ HECTOR MALOT

[Βραβευμένο ἀπὸ τὴν Γαλλ. Ἀκαδημία]

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΣΤ'. (Συνέχεια)

Τυλίχθηκα λοιπὸν ὅλος καὶ δὲν ἄργησα νὰ ζεσταθῶ.

Ὕστερα ἀπὸ τὸ δυσάρεστο αὐτὸ περιστατικό, ποὺ γιὰ μιὰ στιγμὴ μᾶς ξεκούνησε, ξαναπέσαμε στὴν ἀπελπισία καὶ στὸ φόβο τοῦ θανάτου. Φαίνεται ὅμως κῶς ἐγὼ φοβούμουν λιγώτερο ἀπ' τοὺς συντρόφους μου, γιατὶ ἐνῶ αὐτοὶ ἔμεναν ἄγρυπνοι, ἐμένα στὸ τέλος μὲ πῆρε ὁ ὕπνος.

Ἀλλὰ ἐπειδὴ ἡ θέση μου δὲν ἦταν κατάλληλη κι' ἐκινδύνευα νὰ πέσω στὸ νερό, ὁ Δάσκαλος πῆρε τὸ κεφάλι μου κάτω ἀπὸ τὴ μασχάλη του. Δὲν μοῦ τῶφιγγε πολὺ δυνατά, ἀρκετὰ ὅμως γιὰ νὰ μ' ἐμποδίζῃ νὰ πέσω, κι' ἔτσι κοιμούμουν σὰν τὸ παιδὶ στὰ γόνατα τῆς μητέρας του. Τί καλὴ καρδιὰ ποὺ εἶχε ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς μὲ τὸ γερὸ κεφάλι! Κάθε φορὰ ποὺ μισοξυπνοῦσα, ἄλλαζε μόνο τὴ θέση τοῦ μουδιασμένου του μπράτσου, ἔπειτα πάλι ἔμενε ἀκίνητος καὶ μοῦλεγε σιγά:

— Κοιμήσου, παιδί μου, μὴ φοβᾶσαι, σὲ κρατῶ. Κοιμήσου, μικρέ.

Καὶ ξανακοιμούμουν χωρὶς φόβο, γιατὶ ἤμουν βέβαιος κῶς δὲν θὰ μ' ἄφενε.

Ὁ καιρὸς περνοῦσε κι' ὁλοένα ἀκούγαμε τὰ βαγονάκια, ποὺ βουτοῦσαν κανονικὰ στὸ νερό.

—Ἦταν ἡ μόνη μας ἐλπίδα κι' ἡ μόνη μας παρηγοριά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΖ'.

Γιὰ τὴ σωτηρία μας.

Ἀνυπόφορη εἶχε γίνει ἡ θέση μας ἀπάνου στὰ στενὰ ἐκεῖνα σκαλιά. Ἀποφασίσαμε νὰ τὰ πλατύνουμε καὶ καθένας βάλθηκε στὴ δουλειά μὲ τὰ σωστά του. Ξαναρχίσαμε μὲ τὰ μαχαίρια μας νὰ σκάφτουμε τὸ κάρβουνο καὶ νὰ πετοῦμε τὰ τρίμματα.

Ἐπειδὴ τώρα εἴχαμε στερεὸ ὑποστήριγμα γιὰ τὰ πόδιά μας, ἡ ἐργασία μας ἦταν πιὸ εὔκολη καὶ καταφέραμε γρήγορα νὰ σκάψουμε ἀρκετὰ ὥστε νὰ μὲ γαλώσουμε τὴ φυλακή μας. Κι' ἦταν πραγματικῶς μεγάλη ἀνακούφιση γιὰ μᾶς ὅταν μπορέσαμεν νὰ ξαπλώσουμε ὁλάκαιρο τὸ κορμί μας στὰ σκαλιὰ ἐκεῖνα, ὅπου πρῶτα καθόμαστε μόνο μὲ τὰ πόδια κρεμασμένα.

Ἂν κι' ἡ φέτα τοῦ Καρρορῆ μᾶς εἶχε μοιρασθῆ μὲ τὴ μεγαλύτερη οἰκονομία, ἐπιτέλους τὴ φάγαμε ὅλη. Μπορῶ μάλιστα νὰ πῶ ὅτι τὸ τελευταῖο κομματάκι μᾶς δόθηκε μὲ τὴν ὥρα γιὰ νὰ τὸ πάρουμε καὶ νὰ τὸ φᾶμε· γιατὶ ἀπὸ τὰ βλέμματα τῶν ἄλλων πεινασμένων κατάλαβα, ὅτι ἂν ὑπῆρχε κι' ἄλλο ψωμί, θὰ μᾶς τὸ ἅρπαζαν μὲ τὴ βία γιὰ νὰ τὸ φᾶνε κεῖνοι.

Τώρα κιὰ κανένας σχεδὸν δὲν μιλοῦσε. Ὅσο στὴ ἀρχὴ ἦταν ὅλοι εὔγλωττοι, τόσο σιωπηλοὶ ἦταν τώρα ποὺ ἔβλεπαν νὰ παρατείνεται ἡ φυλάκισή μας· ἀλλὰ καὶ ἂν μιλοῦσε κανείς, ἐν' ἀπ' τὰ δυὸ θὰ ρωτοῦσε: ἢ τί ἔκαναν ἀπέξω γιὰ νὰ μᾶς σώσουν, ἢ πόσον καιρὸ ἤμαστε κλεισμένοι κεῖ-μέσα. Ἦταν τὰ μόνα θέματα, τὰ μόνα προβλήματα ποὺ μᾶς ἀπασχολοῦσαν. Ἀλλ' ἂν στὴν ἀρχὴ τὰ συζητούσαμε μὲ τόση θέρμη, ἂν φελονεικούσαμε σχεδὸν γι' αὐτά, τώρα δὲν προφέραμε παρὰ λίγα λόγια. Ἄμα ρωτοῦσε κανένας, τοῦ ἀπαντοῦσαν ἁπλῶς:

— Καλὰ θὰ τὸ ἰδοῦμε.

Ἤμαστε, ἀλήθεια, θαμμένοι δυὸ μέρες ἢ ἕξη; Θὰ τὸ βλέπαμε ὅταν θὰ ἔφθανε ἡ στιγμὴ τῆς σωτηρίας. Μὰ θὰ ἔφθανε ποτὲ αὐτὴ ἡ στιγμή; Ἐγὼ τοὐλάχιστον ἄρχισα ν' ἀμφιβάλλω πολύ. Μὰ κι' ἀπὸ τοὺς ἄλλους ξέφευγαν κάπουκάπου λόγια, ποὺ μαρτυροῦσαν ὅτι ἡ ἴδια ἀμφιβολία τοὺς ἐκυρίευε.

—Τὸ μόνο ποὺ μὲ παρηγορεῖ.

«Ἀπ' ὅλα τὰ μέρη, τὸ πλῆθος φθάνει στὸν Τρουγέρα.» (Σελ. 361, στ. γ'.)

ἂν μείνω γιὰ πάντα δῶ μέσα, εἶπε ὁ Μπεργκουνού, εἶναι ποὺ ἡ ἑταιρεία θὰ βγάλῃ σύνταξη στὴ γυναῖκα μου καὶ στὰ παιδιά μου· τοὐλάχιστο δὲν θὰ καταντήσουν ζητιάνοι.

Ὁ Δάσκαλος, σὰν ἀρχηγός, θεωροῦσε χρέος του καὶ νὰ μᾶς ἐνθαρρύνῃ· γιατί ἔκρινε πὼς ἡ ἀπελπισία ἦταν τόσο ἐπικίνδυνη στὴ θέση μας, ὅσο κι' ἡ θέση μας ἡ ἴδια.

— Δὲν θὰ μείνῃς ἐδῶ-μέσα περισσότερο ἀπὸ μᾶς, ἀποκρίθηκε στὸν Μπεργκουνού· τὰ βαγονάκια δουλεύουν καλά, τὸ νερὸ χαμηλώνει.

— Ποῦ χαμηλώνει τὸ νερό;

— Στὰ πηγάδια.

— Ἀμὴ στὴ στοά;

— Θὰ γίνῃ κι' αὐτό· περίμενε.

— Ἀλήθεια, Μπεργκουνού, εἶπε ἄξαφνα ὁ Καρρορῆς, ἂν χρεωκοπήσῃ ἡ ἑταιρεία μας, ὅπως ἐχρεωκόπησε ἡ ἑταιρεία τοῦ Δασκάλου, τί θὰ γίνουν ἡ γυναίκα σου καὶ τὰ παιδιά σου;

— Σώπα, βλάκα, ἡ ἑταιρεία μας δὲν ἔχει ἀνάγκη.

— Δὲν εἶχε ἀνάγκη, ὅτο εἶχε τὸ ἀνθρακωρυχεῖο· μὰ τώρα ποὺ τὸ ἀνθρακωρυχεῖο ἐπνίγηκε;... Ἂς εἶναι ὅμως, ἂν ἤμουν τώρα ἔξω, θὰ χαιρόμουν κολύ.

— Γιατί;

— Γιατί θἔβλεπα τοὺς διευθυντάδες καὶ τοὺς μηχανικοὺς μὲ πεσμένα αὐτιά. Δὲν θὰ εἶναι πιὰ περήφανοι σὰν πρῶτα. Ψέμματα;

Ἐκτὸς ἀπὸ τὸ Δάσκαλο ποὺ ἔκρυβε τὰ αἰσθήματά του, κι' ἀπὸ τὸν Καρρορῆ, ποὺ δὲν αἰσθάνονταν μεγάλα πράγματα, ἐμεῖς οἱ ἄλλοι δὲ μιλούσαμε πιὰ γιὰ σωτηρία· μόνο λόγια ἀπελπισίας ἀνέβαιναν ἀπὸ τὴν ψυχή μας στὰ χείλη.

— Λέγε ὅ,τι θέλεις, Δάσκαλε· τὰ βαγονάκια δὲν θὰ μποροῦν ποτὲ νὰ βγάλουν τόσο νερό.

— Κι' ὅμως σᾶς ἔκαμα τὸ λογαριασμὸ τόσες φορές· λιγάκι ὑπομονή.

— Ὁ λογαριασμὸς δὲν θὰ μᾶς βγάλῃ ἀπὸ δῶ μέσα.

Ὁ λόγος ἦταν τοῦ Πεγῆ.

— Ἀλλὰ ποιός;

— Ὁ Θεός.

— Φυσικά, ἀποκρίθηκε ὁ Δάσκαλος· τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ θὰ γίνῃ καὶ θὰ σωθοῦμε.

— Ἐμένα μοῦ φαίνεται, εἶπε ὁ Πεγῆς, πὼς, ἂν βρισκόμαστε δῶ μέσα, εἶναι γιατὶ ὑπάρχουν μεταξύ μας κακοί, ποὺ ὁ Θεὸς θέλησε νὰ τοὺς τιμωρήσῃ.

— Χωρὶς ἄλλο, εἶπε ὁ Μπεργκουνού. Ὁ Θεὸς θέλησε νὰ δώσῃ σὲ κάποιον ἀπὸ μᾶς τὴν εὐκαιρία νὰ ξεπληρώσῃ κάποιο μεγάλο του ἁμάρτημα. Στὸν Πεγῆ; ἢ ἐμένα; Δὲν ξέρω. Ὅτο γιὰ μένα, θὰ χαρδιαζόμουν μπροστὰ στὸ Θεὸ μὲ τὴ συνείδησή πιὸ ἥσυχη, ἂν μποροῦσα νὰ ζήσω τὶς τελευταῖες μου ἡμέρες σὰν καλὸς Χριστιανός. Τὸν παρακαλῶ μ' ὅλη μου τὴν καρδιὰ νὰ μοῦ συγχωρέσῃ τὶς ἁμαρτίες!

Κι, γονατίζοντας, κτύπησε μὲ τὶς παλάμες του τὸ στῆθος.

— Κι' ἐγὼ ἔχω ἁμαρτίες καὶ τ' ὁμολογῶ μπροστὰ 's ὅλους σας! φώναξε ὁ Πεγῆς. Μὰ ὁ καλός μου ἄγγελος κι' ὁ ἅγι-Γιάννης ὁ προστάτης μου, ξέρουν καλὰ πὼς ποτέ μου δὲν ἁμάρτησα θελημματικὰ καὶ πὼς ποτέ μου δὲν ἔβλαψα κανένα.

Δὲν ξέρω ἂν ἦταν ἡ ἐπίδραση τῆς σκοτεινῆς ἐκείνης φυλακῆς, ὁ φόβος τοῦ θανάτου, ἡ ἐξάντλησή ἀπὸ τὴν ᾖπεῖνα, τὸ θαμπὸ φῶς τῆς λυχνίας ποὺ μόλις ἐφώτιζε τὴν ἀλλόκοτη αὐτὴ σκηνή· μὰ καθὼς ἄκουγα τὴν δημόσια αὐτὴ ἐξομολόγηση, αἰσθανόμουν μιὰ συγκίνηση βαθειὰ καί, σὰν τὸν Πεγῆ καὶ τὸν Μπεργκουνού, ἤμουνα ἕτοιμος νὰ γονατίσω κι' ἐγὼ καὶ νὰ ἐξομολογηθῶ. Ἔξαφνα, ἄκουσα ἀπὸ πίσω μου ἕνα λυγμὸ καὶ γυρίζοντας, εἶδα τὸν πελώριο Κομπαιροῦ ποὺ γονάτιζε χάμω. Εἶχε κατεβῆ πρὸ ὀλίγου ἀπ' τὸ σκαλί του γιὰ νὰ πάρῃ στὸ δικό μας τὴ θέση του Καρρορῆ, κι' ἔτσι τὸν εἶχα κοντά μου.

— Ὁ ἁμαρτωλός, ἐφώναξε, δὲν εἶναι οὔτε ὁ Πεγῆς, οὔτε ὁ Μπεργκουνού· εἶμ' ἐγώ! Ἐμένα τιμωρεῖ ὁ Θεός, ἀλλὰ μετανοῶ, μετανοῶ. Ἀκοῦστε νὰ σᾶς πῶ ὅλη τὴν ἀλήθεια: Ἂν βγῶ ἀπὸ δῶ μέσα, ὁρκίζομαι νὰ διορθώσω τὸ κακὸ ποὺ ἔκαμα· ἂν δὲν βγῶ, διορθῶστε το σεῖς. Ἐδῶ κι' ἕνα χρόνο, ὁ Ρουκέττος καταδικάστηκε σὲ πέντε χρόνια φυλακή, γιατὶ ἔκλεψε τάχα ἕνα ρωλόϊ ἀπὸ τὴν κάμαρα τοῦ Βιντάλ. Εἶναι ἀθῶος. Ἐγὼ τὸ ἔκλεψα, ἐγὼ ἔκλεψα τὸ ρολόϊ. Τ'χω κρυμμένο κάτου ἀπ' τὸ κρεββάτι μου. Ἂν σηκώνετε τὴν τρίτη πλάκα ἀριστερά, θὰ τὸ βρῆτε.

— Στὸ νερό! στὸ νερό! ἐφώναξαν συγχρόνως ὁ Πεγῆς κι' ὁ Μπεργκουνού.

— Ἂν τὸν ρίξετε στὸ νερό, θὰ ρίξετε μαζί του κι' ἐμένα! εἶπε ὁ Δάσκαλος.

— Καλά, ἀποκρίθηκαν, δὲν τὸν ρίχνουμε, ἀλλὰ μὲ μιὰ συμφωνία: Θὰ τὸν ἀρίσῃς μονάχο στὴν ἄκρη· κανένας δὲν θὰ τοῦ μιλήσῃ, κανένας δὲν θὰ τὸν προσέξῃ πιά.

— Αὐτὸ εἶναι δίκηο, εἶπε ὁ Δάσκαλος, τοῦ ἀξίζει.

Ὕστερα ἀπὸ τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ Δασκάλου, ποὺ ἦταν σὰν νὰ ποῦμε ἡ καταδικαστικὴ ἀπόφαση τοῦ Κομπαιροῦ, στρωμωχθήκαμε μεῖς οἱ τρεῖς, — ὁ θεῖος Γάσπαρος, ὁ Δάσκαλος κι' ἐγώ, — κι' ἀφίσαμε ἀρκετὸ διάστημα ἀνάμεσα σὲ μᾶς καὶ στὸν δυστυχισμένο ἐκεῖνο, ποὺ ἦταν ἀκόμα γονατιστὸς ἀπάνω στὸ κάρβουνο.

Πολλὲς ὧρες, στοχάζουμαι, θἄμεινε στὴ θέση ἐκείνη ἀκίνητος. Μόνο κάπουκάπου ξανάλεγε:

— Μετανοῶ!

Καὶ τότε ὁ Πεγῆς κι' ὁ Μπεργκουνοῦ τοῦ ἐφώναζαν:

— Πολὺ ἀργά! Μετανοεῖς, δειλέ, γιατὶ φοβᾶσαι. Ἐδῶ κι' ἕξη μῆνες, ἐδῶ κι' ἕνα χρόνο, σ' εἶχα καλὸ νὰ μετανοήσῃς.

Ἀγκομαχοῦσε· καὶ χωρὶς νὰ τοὺς ἀποκρίνεται ἀπευθείας, ἔλεγε καὶ ξανάλεγε:

— Μετανοῶ, μετανοῶ!

Θὰ τὸν εἶχε πιάσει πυρετός, γιατὶ ὅλο του τὸ σῶμα τρεμούλιαζε κι' ἀκούγαμε τὰ δόντια του νὰ κτυποῦν.

— Διψῶ, εἶπε· δόστε μου τὸ παποῦτσι.

Δὲν εἶχε πιὰ νερὸ στὸ παποῦτσι. Σηκώθηκα γιὰ νὰ φέρω. Ὁ Πεγῆς ὅμως, ποὺ μὲ εἶδε, μοῦ φώναξε νὰ σταθῶ, κι' ὁ θεῖος Γάσπαρος συγχρόνως μὲ κράτησε ἀπὸ τὸ χέρι.

— Ὡρκιστήκαμε νὰ μὴν τὸν ξαναποιτάξουμε πιά, εἶπε ὁ Πεγῆς.

Δυὸ-τρεῖς φορὲς ἀκόμη ὁ Κομπαιροῦ εἶπε πῶς διψᾷ· ἔπειτα σηκώθηκε γιὰ νὰ πάρῃ νερὸ μόνος του.

— Θὰ γκρεμίσῃ τὴ σκάλα, φώναξε ὁ Πεγῆς.

— Ἀφίστε του τοὐλάχιστο τὴν ἐλευθερία του, εἶπε ὁ Δάσκαλος.

Ὁ Κομπαιροῦ μὲ εἶχε ἰδῆ προτήτερα νὰ κατεβαίνω γλυστρῶντας μὲ τὴ ράχη. Θέλησε νὰ κάμῃ κι' αὐτὸς τὸ ἴδιο· μὰ ἐγὼ ἤμουν ἐλαφρός, ἐνῷ αὐτὸς ἦταν βαρύς· ἐγὼ εὐκίνητος, ἐνῷ αὐτὸς ἕνας ὄγκος ἀδρανής. Καὶ μόλις ἔπεσε μὲ τὴ ραχη, τὸ κάρβουνο βούλιαξε ἀπὸ κάτω του καί, πρὶν προφτάσῃ νὰ κρατηθῆ μὲ τ' ἀνοικτά του σκέλη ἢ μὲ τὰ χέρια του ποὺ κτυποῦσαν τὸ κενό, γλύστρησε μέσα στὴ μαύρη τρύπα. Τὸ νερὸ τινάχτηκε ὥς ἀπάνω σ' ἐμᾶς· ἔπειτα ξανάκλεισε καὶ δὲν ξανάνοιξε πιά.

Ἔσκυψα μπροστά, μὰ ὁ θεῖος Γάσπαρος κι' ὁ Δάσκαλος μ' ἐκράτησαν καθένας ἀπὸ ἕνα χέρι:

— Δὲν ἦταν καλὸς ἄνθρωπος, εἶπε ὁ θεῖος Γάσπαρος.

— Τώρα, ὅλα θὰ πᾶνε καλά, εἶπε ὁ Πεγῆς, κτυπῶνας μὲ τὰ δυό του πόδια τὸ τοίχωμα τοῦ ἀνεβάσματος.

Ἂν δὲν πῆγαν ὅλα καλὰ καὶ γρήγορα ὅσο φαντάστηκε ὁ Πεγῆς, δὲν ἔφταιγαν οὔτε οἱ μηχανικοί, οὔτε οἱ ἐργάτες ποὺ δούλευαν ἔξω γιὰ τὸ γλυτωμό μας.

Ἡ τρύπα ποὺ εἶχαν ἀρχίσει νὰ σκάβουν, ἐβάθαινε ἀδιάκοπα. Μὰ ἡ δουλειὰ ἦταν δύσκολη. Τὸ κάρβουνο ποὺ τρυποῦσαν ἐκεῖ, ἦταν ἀπὸ κεῖνα ποὺ οἱ ἐρ-

γάτες τὰ λένε νευροδεμένα, δηλαδὴ σκληροτατο· κι' ἐπειδὴ ἕνας μόνο σφυρῆς μποροῦσε νὰ δουλεύῃ μέσα, — γιατὶ τὸ καταίβασμα αὐτό, γιὰ τὸ γρηγορώτερο τὸ κάναν ὅσο τὸ δυνατὸ πιὸ στενό, — ἔπρεπε νὰ τὸν ἀντικαταστήσουν ἀμέσως, ἐπειδὴ κουραζουνταν φοβερά. Ἀλλὰ καὶ ὁ ἀερισμὸς τῆς καινούργιας αὐτῆς στοᾶς γίνουνταν δύσκολα. Εἶχαν βάλει σωλῆνες ἀπὸ τενεκέ, ποὺ τοὺς μάκραιναν ὁλοένα. Ἀλλὰ μολονότι ἕνας δυνατὸς ἀνεμιστήρας ἔμπαζε τὸν ἀέρα στοὺς σωλῆνες αὐτούς, οἱ λυχνίες κάτω δὲν ἔκαιγαν παρὰ μόνο μπροστὰ στὴν τρύπα τῶν σωλήνων.

Γιὰ ὅλα αὐτὰ τὸ τρύπημα ἀργοῦσε κι' ἑφτὰ ὁλόκληρες ἡμέρες μετὰ τὴν καταστροφή, δὲν εἶχε φθάσει παρὰ σὲ βάθος εἴκοσι μέτρων. Μὰ κι' αὐτὸ ἦταν πολύ. Στὰ καλὰ-καθούμενα τὰ εἴκοσι ἐκεῖνα μέτρα θ' ἀπαιτοῦσαν ἑνὸς μηνὸς ἐργασία. Μὰ τώρα ἔβρεχαν ὅλο τους τὸ ξῆλο.

Ἡ ἀλήθεια εἶναι πὼς χρειάστηκε κι' ὅλη ἡ ἐπιμονὴ τοῦ μηχανικοῦ γιὰ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ τρύπημα, γιατὶ κατὰ τὴ γενικὴ γνώμη ἦταν, δυστυχῶς, περιττό. Ὅλοι οἱ ἐργάτες ποὺ εἶχαν μείνει στὸ πλημμυρισμένο ἀνθρακωρυχεῖο, θὰ ἦταν τώρα νεκροί. Δὲν εἶχαν παρὰ νὰ ἐξακολουθήσουν τὸ ἄντλημα μὲ τὰ βαγονάκια, γιὰ νὰ βροῦν κάποτε τὰ κτώματά τους. Τί τοὺς ἐβίαζε; Τί σημασία εἶχε ἂν θἄφθαναν λίγες ὧρες νωρίτερα ἢ ἀργότερα;

Αὐτὴ ἦταν ἡ γνώμη καὶ τῶν εἰδικῶν καὶ ὅλων. Κι' αὐτοὶ ἀκόμα οἱ συγγενεῖς, μητέρες, γυναῖκες, παιδιὰ τῶν χαμένων, μαυροφορέθηκαν ἀπελπισμένοι. Κανένας δὲν θἀβγαινε πιὰ ζωντανὸς ἀπὸ τὸν Τρουγέρα!

Ὁ μηχανικὸς ὅμως δὲν ἄκουγε τίποτα· οὔτε τὴν γνώμη τοῦ κόσμου, οὔτε τὶς παρατηρήσεις τῶν συναδέλφων του καὶ τῶν φίλων του. Καὶ χωρὶς ν' ἀφίσῃ καθόλου τὸ ἄντλημα, ποὺ ἐξακολουθοῦσε ἀκατάπαυστα, χωρὶς ἄλλες διακοπές, παρὰ ἐκεῖνες ποὺ ἔφερνε κάπου-κάπου ἡ βλάβη τῶν μηχανημάτων, ἔκανε ὥστε νὰ προχωρῇ μὲ τὸν ἴδιο πάντα ζῆλο καὶ τὸ καταίβασμα.

Εἶχε μέσα του τὴν ἐπιμονή, τὴν ἀκλόνητη ἐκείνη πίστη ποὺ ἔκαμε μιὰ φορὰ τὸν Κολόμβο ν' ἀνακαλύψῃ ἕνα καινούργιο κόσμο.

— Ἀκόμη μιὰ μέρα, παιδιά μου, ἔλεγε στοὺς ἐργάτες· κι' ἂν ὡς αὔριο δὲν παρουσιαστῇ τίποτα, τ' ἀφίνουμε ὅλα. Σᾶς γυρεύω γιὰ τοὺς συντρόφους σας ἐκεῖνο ποὺ θὰ γύρευα καὶ γιὰ σᾶς, ἂν ἤσαστε στὴ θέση τους.

Ἡ πεποίθησή του περνοῦσε ἔτσι στὴν ψυχὴ τῶν ἐργατῶν, ποὺ ἔρχουνταν μουδιασμένοι ἀπὸ τὰ λόγια τῆς χώρας καὶ γύριζαν πίσω μὲ τὴν ὡραία κίστη τοῦ ἀρχηγοῦ.

(*Ἕπεται συνέχεια*)

ΤΟ ΝΗΣΑΚΙ ΜΕ ΤΑ ΚΑΛΑΜΙΑ

***, 25 Σεπτεμβρίου 1919.

Ἀγαπητή μου φίλη,

Τι γίνεσαι; πῶς πέρασες τὸ καλοκαίρι σου; Σάμπως μοῦ γράφεις καὶ σὺ ποτέ;· Ὅσο γιὰ μένα, ἂν θέλῃς νὰ μάθῃς, θὰ λάβῃς τὸν κόπο νὰ διαβάσῃς αὐτὰ ποὺ θὰ σοῦ γράψω.

Ἐφέτος ἤρθαν ὅλα τ' ἀδέλφια μου καὶ τὸν πιὸ πολὺ καιρὸ τὸν περάσαμε στὸ χωριό. Χωριὸ καθαυτὸ δὲν εἶναι, γιατὶ μόνο τρία σπίτια ὑπάρχουν, στὴ μέση ἀπὸ τὰ κτήματά τους, σὰν νὰ ποῦμε ἐπαύλεις!! Καὶ μόνο πέρα ἀπὸ τὸ δικό μας, ἀπόμακρα, πρὸς τὴ θάλασσα, εἶναι τὰ ἄσπρα ἀσβεστωμένα σπίτια τῶν ψαράδων τῆς λίμνης. (Εἶναι ὅλοι-ὅλοι σαράντα ἄνδρες καὶ ἀνήκουν σὲ μιὰ οἰκογένεια, στὴν οἰκογένεια Γκερέπου, ποὺ ἔδωσε τ' ὄνομά της καὶ στὴ λίμνη.)

Τὸ λέμε ὅμως χωριό, γιὰ νὰ τοῦ δώσουμε ἕνα ὄνομα, καὶ ἀφοῦ ἄλλως τε πόλις δὲν εἶναι!

Ἐκεῖ ποὺ ὁ ἐλαιώνας ἁπλώνεται ἥσυχος πρὸς τὴ θάλασσα καὶ οἱ πορτοκαλλιὲς ἀκουμποῦν τὰ φορτωμένα κλωνάρια τους στὰκίνητα νερὰ τῆς λίμνης, σπουδαῖα γεγονότα δὲν μποροῦν νὰ συμβοῦν. Τὸ σπουδαιότερο ποὺ συνέβη εἰς ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα, εἶναι καὶ τὸ πλέον ἀσήμαντο:

Ἐδῶ καὶ ἑφτὰ χρόνια, σὲ μιὰ θυελλώδη νύχτα — γιὰ νὰ μεταχειριστῶ ἔκφραση δραματική, — τρία κύματα, ὄχι περισσότερα, ἔφεραν ἀπὸ τὴν Ἤπειρο ἕνα μικρὸ νησάκι με καλάμια καὶ τὸ ἔστησαν στὴν ἀμμουδιά, μπροστὰ στὸ μοναστήρι καὶ δίπλα στὸ δημόσιο δρόμο.

Αὐτὸ τὸ νησάκι τὸ βλέπαμε μὲ πολὺ ζήλεια, κάθε ποῦ περνούσαμε μὲ τὶς ἀδελφές μου· καὶ μάλιστα μᾶς ἤρθε ἡ ἰδέα, νὰ τὸ τραβήξουμε στὸ κτῆμα μας. Θὰ φέραμε φτυάρια, τσαπιά, ἀξινάρια καὶ ὅ,τι ἄλλο χρειαζότανε, θὰ τὸ ξεκολλούσαμε καὶ σιγὰ-σιγὰ θὰ τὸ φέραμε, σέρνοντας μὲ τὴ βάρκα, στὰ νερά μας!

— «Καλά, καὶ τί θὰ τὸ κάμετε;» μᾶς ρώτησε μιὰ μέρα ὁ ἀδελφός μου, ποὺ ἄκουσε ὅλα τὰ σχέδια. — Ἄκου ἰδέα! τί θὰ τὸ κάνουμε! τί θὰ τὸ κάναμε ἕνα νησὶ μπροστὰ στὴν πόρτα μας;

— «Τέσσερα δήματα μόλις πιάνουν ὅλη του τὴν ἐπιφάνεια, κι' αὐτὴ σκεπασμένη ἀπὸ στεγνὰ καλάμια! τί ἰδέες σᾶς ἔρχουνται!»

Μὰ ἐμεῖς ξέραμε σὲ τί θὰ μᾶς χρησίμευε τὸ νησί: Ὅλα τὰ ζωύφια τοῦ κτήματος, τὰ μερμήγκια, ἐκεῖνα τὰ μεγάλα μαῦρα μερμήγκια, μὲ τὰ στρογγυλὰ γυαλιστερὰ κεφάλια, ποὺ κάνουν μεγάλες βαθειὲς τρύπες στὸ ἔδαφος, καὶ ποὺ τὴ νύχτα τρῶνε μὲ τὰ λεπτότατα πόδια τους ὅλη τὴν ὡραία χλόη καὶ ἀνοίγουν μακρυνοὺς δρόμους ἄσπρους ἀνάμεσα στὸ πράσινο, αὐτὰ τὰ μερμήγκια, ποὺ μᾶς χαλοῦσαν κάθε νύχτα τὸ ὡραῖο χλοερὸ ἔσωμα ποὺ ἦταν μαρμαρωτὸ στὸ σπίτι, θὰ τὰ πιάναμε ἕνα-ἕνα καὶ θὰ τὰ κυβαλούσαμε στὸ νησί. Ἐκεῖ θὰ ἐξορίζαμε καὶ τὶς ἀνοιχτοπράσινες κάμπιες, καὶ τὶς πολυποδαροῦσες, καὶ τοὺς πονηροὺς μαύρους κάνθαρους, καὶ ὅλα ἐκεῖνα τὰ ζῶδια ποῦ εἶναι τόσο σιχαμένα καὶ ὅμως, σοῦ εἶναι ἀδύνατο νὰ τὰ αἰσθανθῇς νὰ πεθαίνουν κάτω ἀπὸ τὸ πόδι σου, ὄχι ἀπὸ εὐσπλαχνία. — ὤ, αὐτὴ χάνεται ὅλη μπροστὰ σ' ἕνα μισοφαγωμένο τρυπητὸ φύλλο, ποὺ ἀκόμα πρὸ ὀλίγου ἦταν τέσο δροσερὸ καὶ τόσο ὡραῖο! — ἀλλ' ἀπὸ τὴ φρίκη, ἀπὸ τὴν ἀηδία, ποὺ προξενεῖ ὁ κρότος τοῦ σώματός των, ὅταν συντρίβεται κάτω ἀπὸ τὸ πόδι σου.

Μάλιστα! ὅλα αὐτὰ τὰ ζωύφια θὰ τὰ φέραμε στὸ νησί, σὰν νὰ ποῦμε στὸ Μποῦρτζι, κ' ἐκεῖ ἂς ἔκαναν ὅ,τι ἤθελαν· νὰ δραπετεύσουν δὲν θὰ μποροῦσαν, τὰ νερὰ ὁλόγυρα ἦταν βαθειά· θὰ ἔμεναν λοιπὸν ἐκεῖ καταδικασμένα καὶ ἂς ἄνοιγαν ὅσους δρόμους ἤθελαν ἀνάμεσα στὰ καλάμια, καὶ ἂς ἔτρωγαν ὅσα τριαντάφυλλα εὕρισκαν!

***

Μὰ μιὰ νύχτα θυελλώδη, σὰν ἐκείνη *τὴν πρώτη, τρία κύματα,* — ἂν καὶ μπορεῖς νὰ τὰ φανταστῇς καὶ περισσότερα, — ἔσηκωσαν τὸ νησί μας καὶ τὸ πῆγαν πολλὲς ὀργυιὲς πάρα κάτω.

Τὸ εἴδαμε τὴν ἄλλη μέρα κι' ἀπελπιστήκαμε! νὰ τὸ φέρουμε ἀπὸ κεῖ πέρα θ' ἄτον ἀδύνατο! Τὰ κύματα ἐθύμωσαν μαζί μας, ἴσως ἀπὸ οἶκτο πρὸς τὰ ζωύφια, ἴσως ἀπὸ ἀγάπη πρὸς τὸ νησί, καὶ τὸ τράβηξαν.

Ἐμεῖς, σὰν δὲν εἴχαμε τί ἄλλο νὰ κάμουμε, ἐλυπηθήκαμε! Καὶ αὐτὸ εἶναι τὸ σπουδαιότερο γεγονός, ποὺ συνέβηκε σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα καὶ ποὺ εἶναι καὶ τὸ πλέον ἀσήμαντο.

— Ἀλήθεια, γιατὶ τάχα νὰ θύμωσαν τὰ κύματα; τὸ βρίσκεις ἐσύ;

. . . . . .

Σὲ φιλῶ,

Ἡ ἀφωσιωμένη σου **ΚΑΤΙΝΑ**

ΑΝΘΟΦΥΛΛΑ

7.

Τοῦ Μάη ποὺ θἄρθῃ, μὴν τὸ πῆς,
γιατὶ θὰ μοῦ θυμώσῃ·
Μὰ τὴν ἀλήθεια θὰ σοῦ εἰπῶ
Κι' ἂς μὴ στὴν εἶπαν τόσοι:
Σὰν παπαρούνα κόκκινε,
δροσᾶτε σὰ χορτάρι,
Ὁ Μάης ἔχει τόνομα
καί, Ἀπρίλη ἐσύ, τὴ χάρη!

8.

Ἀπόξω ἄπ' τὸ σπιτάκι σου,
μικρὴ Χωριατοπούλα,
ἤρθε ὁ Ἀπρίλης κι' ἔριξε
χρυσῆν ἀνθοβροχούλα.
Καὶ τὰ πουλιά, κάθε ποὺ βγῆς
μέσ' στὰνθια, σὲ περνοῦνε
Γι' αὐτὴ τὴν ἴδιαν Ἄνοιξη,
κι' ἀρχίζουν νὰ σὲ ὑμνοῦνε.

Ψ. Κ.

ΜΙΣΗΣ ΩΡΑΣ ΑΝΑΠΑΥΗ

Μισοσκότεινη ἡ κάμαρα. Οἱ γρίλλιες κλειστὲς γιὰ νὰ ἐμποδίζουν τὸν ἥλιο, ποὺ γέρνει στὴ δύση, νὰ μπαίνῃ μέσα.

Καθιστὸς μπροστὰ στὸ τραπέζι, τριγυρισμένος ἀπὸ ἕνα πλῆθος βιβλία, διαβάζω. Μιὰ ἀναγκαστικὴ μελέτη μὲ κρατάει κλεισμένο δῶ-μέσα, τὴν ὥρα ποὺ ἔπρεπε νὰ τρέχω λεύτερα,—σὰν τὰ πουλιὰ ποὺ χορεύονται καὶ κελαϊδοῦν ἀπ' ἔξω ἀπ' τὸ παράθυρό μου—μέσα στὰ δένδρα στὰ λουλούδια.

Καὶ διαβάζω. Εἶμαι τόσο βυθισμένος στὴ μελέτη, ποὺ δὲν ἀκούω κάτι ἀλαφροὺς κρότους πίσω μου σὰ σιγανοπατήματα, σὰν πνιχτὰ γέλια. . . .

"Ξεφνα, μπράφ! — Τί συμβαίνει; — Μπᾶ, ἁπλούστατο! ἡ Λούλα εἶχε σκαρφαλώσει πίσω ἀπ' τὴν καρέκλα ποὺ καθόμουν, καὶ κατρακύλισε ἀπ' τὸ κεφάλι μου στὸ τραπέζι, πάνω σ' ἀνοιχτὰ βιβλία. Τὴν ἴδια στιγμὴ βρίσκουμαι καβαλλικεμένος, πλαγιὰ καὶ πίσω, ἀπ' τ' ἄλλα διαβολάκια. Τὰ εἶχε στείλει ἡ μαμμὰ πάνω νὰ ἰδοῦν σιγὰ-σιγὰ τί κάνω.... χωρὶς νὰ μ' ἐνοχλήσουν!

Κι' ὀρχίζουν ὅλα μαζί: Τί κάνεις; — Διαβάζω. — Καὶ τί διαβάζεις; — Μάθημα. — Καὶ τί μάθημα; — Λατινικά. — Καὶ τί. . . .

Πάφ! πάρ' την κάτω τὴν καρέκλα μου' μόλις προφταίνω νὰ κρατηθῶ. — Τί ἔγινε; — "Α! τίποτα σπουδαῖο! νά, ὁ Γιῶργος τράβηξε τὰ μαλλιὰ τῆς Πόπης, κι' αὐτὴ ἔκριτνε καλό, γιὰ νὰ τὸν πιάσῃ, νὰ περάσῃ ἀπὸ πάνω μου.

Στὸ μεταξύ, ἡ Λούλα,—τὸ πιὸ μικρὸ ἀπ' τὰ διαβολάκια,—καθιστὴ ἀκόμα πάνω στὸ τραπέζι, διαβάζει ἀργὰ-ἀργά: Βιρ-γίλι-ος.

— Γιὰ τὸν ἥλιο λέει ἐδῶ μέσα; ρωτάει· καὶ δὲν ἔρχεσαι ἔξω, νὰ δῇς τὸν ἀληθινὸ ποὺ βασιλεύει αὐτὴ τὴ στιγμή!

Μὰ ὁ Γιῶργος, ποὺ θέλει νὰ κάνῃ τὸ διαβασμένο, παίρνει νὰ τῆς ἐξηγήσῃ πὼς ὁ Βιργίλιος εἶναι ἕνας μεγάλος ποιητής, πού. . . ,

— Σὰν καὶ σένα πάνω-κάτω, πιστεύω, τὸν κόβει ἡ Πιπίτσα.

Ὁ Γιῶργος, ποὺ φαντάζει κιόλας γιὰ ποιητής, πειράζεται ποὺ τοῦ κοροϊδεύουν τὴν ποιητική του ἀξία κι' ὁρμάει νὰ ἐκδικηθῇ. Νέο κυνηγητὸ μᾶς στὴν κάμαρα, φωνές, κακό ...

Καταλαβαίνω πὼς μοῦ εἶναι ἀδύνατο νὰ ξακολουθήσω τὸ διάβασμα καὶ θέλοντας καὶ μή, παραδίνω τὰ ὅπλα: Κλείνω τὰ βιβλία. — Διαβολάκια μου, εἶμαι σκλάβος σας, παραδίνομαι· τί ζητᾶτε ἀπὸ μένα;

— Νὰ μᾶς πῇς παραμύθια!

— Νὰ κυνηγήσουμε πεταλοῦδες!

— Ἐγὼ λέω νὰ παίξουμε κεράκι!

— Ὄχι, κυνηγητό!

Ὅσο μυαλὸ μοῦμεινε ἀπ' τὸ διάβασμα, χάνεται τώρα ἐντελῶς ἀπ' τὶς φωνές τους. — Ὅλα μὲ τὴ σειρὰ θὰ πῆτε τί θέλετε νὰ κάνουμε. Καὶ πρῶτα σύ, Πόπη.

— Νὰ παίξουμε τὸ κεράκι!

— Αὐτὸ μοῦλειπε τώρα! Βρὲ κορίτσι μου, εἶμαι γὼ τώρα, γιὰ νὰ παίζω «ἄναψέ μου τὸ κεράκι;» Δὲ μὲ βλέπεις ποὺ γέρασα; Ἄλλος!

— Νὰ μᾶς πῇς παραμύθια, λέει ἡ Λούλα.

— Οὔτε! Το μυαλό μου, ὕστερ' ἀπ' τὴ μελέτη, θέλει ξεκούρασμα. Ἂς παίξουμε κανένα ζωηρὸ παιχνίδι!...

— Νὰ παίξουμε κυνηγητό!

— Ὄχι, νὰ κυνηγήσουμε πεταλούδες!

— Ἐγὼ θέλω κεράκι!

— Ὄχι, παραμύθια!

— Σωπή! Ὅ,τι πῶ ἐγὼ θὰ παίξουμε. Ἔτσι δὲν κάνουμε τίποτα! Ἂς κατεβοῦμε κάτω στὴν αὐλή.

Σέρνοντάς με ἀπὸ δῶ, τραβῶντας με ἀπὸ κεῖ, μὲ κατεβάζουν θριαμβευτικὰ στὴν αὐλή.

— Ἐλᾶτε τώρα νὰ παίξουμε. Πόδια ἔχετε καλὰ δυναμωμένα, μὰ χέρια διόλου. Νὰ δοῦμε τώρα, ποιὸς θὰ μπορέσῃ ν' ἀνεβῇ στὴν κορυφὴ αὐτοῦ τοῦ στύλου. Ἐπολεμήθῆτε πρώτα. Νὰ ἔτσι ἀνεβαίνουν!

Κοπιάζουν, ἱδρώνουν-ἡ Πιπίτσα μάλιστα ματώνεται· λίγο στὸ πόδι της-ἀλλὰ κατορθώνουν στὸ τέλος ὅλοι μὲ τὴ σειρά, νὰ φτάσουν στὴν κορφή.

— Νὰ τώρα αὐτὸ τὸ σίδερο. Ποιὸς θὰ μπορέσῃ νὰ κάνῃ μιὰ τούμπα; Ἔτσι τὴν κάνουν!

Ὅλα διστάζουν· μικρὸ πράγμα τῶχεις νὰ βρεθῇς, ἔστω καὶ μιὰ στιγμή, μὲ τὸ κεφάλι κάτω καὶ τὰ πόδια ἀπάνω!

Σιγὰ-σιγὰ ὅμως παίρνουν θάρρος καὶ πρώτη ἡ Πιπίτσα κατορθώνει νὰ γυρίσῃ, ἀφοῦ τὴν κράτησα στὴν ἀγκαλιά μου. Το ἴδιο κι' ἡ Πόπη. Μονάχα ὁ Γιῶργος διστάζει ἀκόμα. Ἀλλὰ τὰ κορίτσια τὸν κοροϊδεύουν: — Ἐμεῖς, κορίτσια, τουμπάραμε καὶ σύ, ἀγόρι καὶ μεγαλύτερος, τρέμεις; οὔ, φοβιτσάρη!

Ἡ φιλοτιμία τοῦ Γιώργου δὲν τὴν ἀνέχεται αὐτὴ τὴν προσβολή. Ἀποφασίζει. — Νὰ μὲ βαστᾶς ὅμως καλά, μοῦ παραγγέλνει.

Βκούς, χοντρὸς καθὼς εἶναι, τρόμαξα νὰ τὸν γυρίσω. Ἀλλὰ τί φωνὲς ἔβγαλε! Ἡ μαμμὰ ἀπὸ πάνω πρόβαλε τρομαγμένη, νόμισε τοὐλάχιστο πὼς τὸν πνίξαμε!

Ὅλοι τώρα κουρασμένοι, ἱδρωμένοι, μὰ κερήφανοι!

— Κι' ἡ Λούλα; — Ἀ, αὐτὴ εἶναι μικρή, μόλις πέντε χρονῶν. Τῆς φτάνει αὐτεινῆς νὰ χοροπηδᾷ, καβαλλικεμένη στὸν ὦμο μου πάνω.

Ἡ ὥρα ὅμως πέρασε· πρέπει ξανὰ νὰ κάω νὰ διαβάσω. Μιὰ λύπη ζωγραφιέται στὰ πρόσωπα τῶν παιδιῶν. Κι' ἐπειδὴ φοβᾶμαι μήπως οἱ δυὸ γραμμές, ποὺ χαράζονται λυπητερὰ στὰ χείλια τῆς Λούλας — ἕτοιμης γιὰ κλάμα, — μὲ σκλαβώσουν γιὰ νὰ μείνω, τρέχω γρήγορα- γρήγορα στὴν κάμαρά μου, χωρὶς νὰ κοιτάξω πίσω μου. . . .

Ἐποχή, Σβρίος 1919

ΦΟΙΒΟΣ ΛΑΡΑΣ

ΞΥΛΙΕΣ ΚΑΙ ΞΥΛΙΕΣ

— Κοίτα δῶ, Κατινίτσα!

— Τί ὄμορφο παιγνιδάκι! Ποῦ τὸ βρῆκες;

— Θὰ τόθελες ἀγκό σου;

— Θὰ ἤσουνα τόσο καλὴ νὰ μοῦ τὸ χαρίσῃς;

— Ἂν μοῦ πῇς κάτι ποὺ θὰ σὲ ρωτήσω.....

— Σὰν τί;

— Νά, θέλω νὰ μάθω, μὲ τί σὲ κτυπάει ἡ δασκάλα ἀ'τὸ σκολειό, μὲ τὸ χάρακα ἢ μὲ τὸ χέρι;

— Μὲ τίποτα!

— Λὰ νὰ μοῦ φαίνεται πὼς θὰ χάσῃς τ' ὄμορφο παιγνιδάκι...

— Ἂς τὸ χάσω. Ἀλήθεια λέω. Φέτος δὲν τὶς ἔφαγα καθόλου, καὶ πέρσυ μόνο δυὸ φορές.

— Καλὰ λοιπόν, πέρσυ. Καὶ γιὰ τί αἰτίες;

— Περίεργη! Ἂς εἶναι, γιὰ τὴν πρώτη φορά, θὰ σοῦ πῶ, μὰ γιὰ τὴ δεύτερη, ὄχι. Λοιπὸν μιὰ φορὰ εἶχε σηκώσει ἡ δασκάλα μας ἀ'τὸν πίνακα τὴ Λέλα καὶ τῆς ἔδαλε νὰ λύσῃ ἕνα πρόβλημα. Ἡ Λέλα δὲν τὰ 'κατάφερνε κι' ἡ δασκάλα μας εἶχε ἀγριέψει.

Στὸ πρῶτο θρανίο καθισμένες, ἡ Σοφούλα κι' ἐγώ, φιθυρίζαμε κάθε τσο τῆς Λέλας, γιατὶ τὴ λυπόμαστε. Ἡ δασκάλα ὅμως μᾶς ἐκατάλαβε κι' ἐφοβέρισε πὼς θὰ μᾶς ἔδερνε, ἂν δὲν ἡσυχάζαμε.

Τότε ἡ Σοφούλα σώπασε· ἐγὼ ὅμως ἐξακολούθησα νὰ φιθυρίζω καὶ σὰ μιὰ στιγμὴ ἡ δασκάλα κατεβαίνει ἀπὸ τὴν ἕδρα καὶ μ' ἁρπάζει ἀπὸ τ' αὐτιά. Μὲ κτύπησε καὶ στὰ χέρια μὲ τὸ χάρακα. Καὶ στὸ τελευταῖο, ἀφοῦ βαρέθηκε νὰ μὲ δέρνει, μὲ διέταξε νὰντιγράφω τὸ μεσημέρι μιὰ σελίδα ἀπὸ τ' Ἀναγνωστικό.

— Πώ, πώ, τί ἔπαθε ἡ καμένη μου ἡ Κατινίτσα! Μὰ ἔλα τώρα, πές' μου γιατὶ σ' ἔδειραν καὶ τὴ δεύτερη φορὰ καὶ θὰ σοῦ δώσω τ' ὄμορφο παιγνιδάκι νὰ μοῦ γλυκαθῇς.

Ἡ Κατινίτσα ποὺ ὡς τώρα μιλοῦσε μὲ θάρρος, σχεδὸν μὲ περηφάνεια, ἔσκυψε ἀξαφνα ντροπιασμένη τὸ κεφάλι της καὶ σώπασε. Μὰ ἐγὼ ἔμαθα ἀπὸ τὴν ἀδελφή της ὅ,τι ἤθελε νὰ μοῦ κρύψῃ: Τὴ δεύτερη φορὰ τὶς ἔφαγε γιατὶ δὲν ἤξερε τὸ μάθημα.

— Γιατὶ δὲ μοῦ τὸ λεγες, Κατινίτσα; τὴ ρώτησα τότες μὲ πρόθεση νὰ τὴν παρηγορήσω. Πῶς μοῦπες καὶ γιὰ τὴν ἄλλη αἰτία; Ξυλιὲς καὶ ξυλιὲς δὲν εἶναι; τὸ ἴδιο πονοῦν.

— Ἀ, ἔχεις πολὺ λάθος, μ' ἔκοψε ἐντονα ἡ μικρούλα. Ἐ'υλιὲς ἀπὸ ξυλιὲς ἔχουν διαφορά. Κι' οὔτε πονοῦν περισσότερο ὅταν εἶνε μὲ χάρακα ἢ μὲ χέρι ἢ μὲ βούρδουλα.

— Παρά; . .

— Παρὰ πονοῦν ἀνάλογα μὲ τὴν αἰτία ποὺ φέρνει τὸ θυμὸ τῆς δασκάλας. Νὰ μὲ δεῖρουν γιατὶ ἤθελα νὰ βοηθήσω τὴ συμμαθήτριά μου, δὲν πειράζει τόσο κι' οὔτε θὰ μ' ἔνοιαζε νὰ τὸ ξαναπάθω. Μὰ νὰ μὲ δεῖρουν γιατὶ δὲν ἤξερα μάθημα, αὐτὸ μιὰ φορὰ μόνο τό 'παθα.

— Μπράβο, Κατινίτσα μου! χάρισμά σου τ' ὄμορφο παιγνιδάκι, ἀφοῦ, τόσο μικρὴ ἀκόμα, ξέρεις νὰ διακρίνῃς ξυλιὲς ἀπὸ ξυλιές. Ἔνοιωσες πολὺ ἐνωρὶς ἐκεῖνο ποὺ ὡς τώρα λίγοι κι' ἀπὸ τοὺς μεγάλους ἔχουν καταλάβει, δηλαδὴ ὅτι: γιὰ τὸ ἴδιο πάθημα μπορεῖ νὰ σηκώνῃ κανεὶς περήφανα τὸ κεφάλι ἢ νὰ τὸ σκύβῃ ταπεινά, ἐρόσον τὸ πάθημα αὐτὸ μπορεῖ νὰ εἶναι τὸ μέτρο τῆς γενναιοψυχίας του ἢ ἡ δίκαιη τιμωρία του γιὰ τὴν παράλειψη κάποιου καθήκοντος. Μπράβο, Κατινίτσα!

Ε. Α.

"ΠΡΩΙΝΟ ΞΕΚΙΝΗΜΑ"

[Μὲ τὸν τίτλον αὐτὸν ἐξεδόθη τελευταῖα μιὰ λυρικὴ συλλογὴ νέου ποιητοῦ, τοῦ κ. Γ. Ἀθάνα. Περιέχει πραγματικῶς ὡραῖα κομμάτια καὶ τὴν συνιστῶ εἰς ὅλους τοὺς φίλους τῆς ποιήσεως. Ὡς δεῖγμα, δημοσιεύω ἐδῶ μερικὰ μικρὰ ἀπ' τὴν ἀρχή. — Σ. τ. Δ.]

ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ

Κι' ὅταν γιομίζῃς φουντωτὸς
τὸ πέτρινο πεζούλι,
Κι' ὅταν ἀνθῇς παράμερα
στὸν τρύπιο ντενεκούλη,

Βασιλικέ μου, ὁποῦθε θὲς
δός μου κλωνὶ κλωνάρι:
Τὴν ἴδια θάχῃ μυρουδιὰ
τὴν ἴδια θάχῃ χάρη!

ΡΥΑΚΙ

Μὲ τί χαρὰ τὸ ἀστεῖρευτο
ρυάκι μουρμουρίζει!
Ἀγθοὺς ἐδῶ, ἰτιὲς ἐκεῖ
κι' ἄλλοῦ σπαρτὰ ποτίζει.

Ψηλὰ δουλεύει ψεφωτές,
πλένει προικιὰ πιὸ κάτω,
— Μὰ πάντα ἔχει τὴ χάρη του
λυωμένη σὰν νερά του.

ΚΕΛΑΪΔΗΜΑΤΑ

Στὴ νεροφόρα τοῦ σπιτιοῦ
λαλοῦν τὰ χελιδόνια,
Οἱ σνέρφοι βάτοι ἀνθίζουνε
γλωσσίτσες ἀπ' ἀηδόνια,

Σπὰν τοῦ κλουβιοῦ τὰ κάγκελα
νὰ βγῇ τὸ καναρίνι,
Κι' ὅλοι τους ἕνας γίνονται
σκοπὸς μέσ' στὴ γαλήνη!

Γ. ΑΘΑΝΑΣ

Η ΣΥΜΜΟΡΙΑ ΤΟΥ ΑΡΛΕΚΙΝΟΥ

[ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ἀπὸ O. LE ROY]

ΙΔ'. (Συνέχεια)

Ἀμέσως ἡ πλάκα τοῦ τζακιοῦ χαμήλωσε κι' οἱ δυὸ κλέφτες, χωρὶς νὰ χάσουν καιρό, μπῆκαν στὸ ὑπόγειο ποὺ ξέρουμε.

Ἐδῶ ὁ Ραντὶ Γκρὶ δυσκολεύθηκε περισσότερο ὡς ποῦ νὰ βρῇ τὸ κουμπί, ποὺ ἦταν κρυμμένο σὲ μιὰ τρύπα τοῦ τοίχου. Ὡστόσο τὸ βρῆκε, τὸ πάτησε, κι' ἡ πελώρια πέτρα γύρισε μονάχη της καὶ φανέρωσε τὸ γερό, ἀτσαλένιο χρηματοκιβώτιο.

— Νά το! ἐντῶ εἶναι! εἶπε χαρούμενος ὁ Ἀράπης. Ντὲν ἔφυγκε ἀπὸ τόπο του!

— Ἀλήθεια, ψιθύρισε ὁ Ἀρλεκῖνος, τί χαρὰ μας ἄν, ὅπως λές, εἶναι γεμᾶτο χρυσᾶ λουδοβίκια! Κάναμε τὴν τύχη μας!

Τὸ πῆρε στὰ χέρια του, τὸ σήκωσε, τὸ ζύγισε καὶ τὸ βρῆκε βαρύτατο.

— Μπράβο, μπράβο! ἔλεγε. Ἔχει πραῦμμα μέσα!

Στὸ διάστημ' αὐτό, ὁ Ραντὶ-Γκρὶ ἔψαχνε γιὰ τὸ κλειδάκι. Μὰ στάθηκε ἀδύνατο νὰ τὸ βρῇ. Στὴ θέση του δὲν ἦταν, στὸν κρυφῶνα οὔτε, στὸ ὑπόγειο ὅλο, πουθενά. Ὁ Κάσσανδρος θὰ τὸ εἶχε πάρει μαζί του.

— Πῶς θὰ κάμουμε τώρα; ρώτησε ὁ Ἀρλεκῖνος.

—Ντὲνξέρει, ἀποκρίθηκε ἀπελπισμένος ὁ Ραντὶ Γ'κρί. Χωρὶς κλεντὶ ντὲν ἀνοίξει τέτοια κάσσα!

— Ἂς τὸ πάρουμε ἀπάνω, εἶπε τότε ὁ Ἀρλεκῖνος κι' ἂς δοκιμάσουμε μὲ τὰ ἐργαλεῖα μας. Ἐγὼ λέω πὼς μπορεῖ νὰ σπάσουμε τὴν κλεδαριά.

«Ἀμάν, κύριος Βρυκόλακας!...» (Σελ. 373)

Ὁ Ἀρλεκῖνος πῆρε κάλι τὸ φανάρι, ὁ Ραντὶ-Γκρὶ φορτώθηκε τὸ χρηματοκιβώτιο κι' ἄρχισαν ν' ἀνεβαίνουν τὴ στενὴ πέτρινη σκαλίτσα.

Ἄξαφνα, ὁ Ἀρλεκῖνος ποὺ πήγαινε μπροστά, ἔκαμε ἐν' ἀπότομο κίνημα πρὸς τὰ πίσω κι' ἔβγαλε μιὰ πνιγμένη κραυγή.

— Ἐ! τί ἔπατε σένα; βρυχήθηκε ὁ Ραντὶ-Γκρὶ ποὺ λίγο ἔλειψε νὰ κατρακυλήσῃ πίσω, καθὼς ἀνέβαινε φορτωμένος. Τρελλὸ εἶσαι;... Ἐ, Ἀρλεκῖνο, τί στάτηκε κεῖ;

Ἀλλὰ ὁ Ἀρλεκῖνος, περισσότερο πεθαμένος παρὰ ζωντανός, ἔτρεμε σὰν τὸ φύλλο κι' ἔδειχνε μὲ τὸ δάχτυλο πρὸς τὸ μέρος τοῦ τζακιοῦ, τραυλίζοντας μὲ βραχνὴ φωνή:

— Ἐκεῖ!... ἐκεῖ!... Μπροστά μου... ἕνα φάντασμα!...

Ὁ Ραντὶ Γκρὶ κοίταξε κεῖ ποῦ τοῦ ἔδειχναν. Ἀμέσως ἔβγαλε μιὰ ἀναρθρη κραυγή, τὰ δέντια του συγκρούστηκαν ἀπὸ τρόμο, χέρια του καὶ πόδια του παραλύθηκαν κι' ἄφισε τὸ χρηματοκιβώτιο, ποὺ κύλησε στὸ βάθος τοῦ ὑπογείου.

— Ἀμάν, κύριος Βρυκόλακας! λυκητῆτε μας! Κύριε Φάντασμα, κόμετε τὸ μέγα ἔλεος!

Ἔτσι παρακαλοῦσε ὁ Ἀράπης μὲ φωνὴ ἀγνώριστη ἀπὸ τὴν τρεμούλα του.

Γιατί ἐκεῖ μπροστά τους, ἀντίκρυ στὸ πρῶτο σκαλοπάτι, στέκουνταν κραγματικῶς ἕνα κάτασπρο φάντασμα, ποὺ τοὺς ἐμπόδιζε νὰ περάσουν. Δὲν ἦταν ἄσπρα μονο τὰ ροῦχα του, παρὰ καὶ τὸ πρόσωπό του. Λές κι' ὅτι εἶχε βγῇ ἀπὸ τὸν τάφο.

Ἀπὸ τὰ χλωμὰ χαρακτηριστικά του, ἀπ' τὴν ἐλαφρὰ λυπημένη τους ἔκφραση, κι' ἀπὸ τὰ μεγάλα μαῦρα μάτια ποὺ σπινθηροβολοῦσαν ἀπὸ ἀγανάκτηση, εἶχαν ἀναγνωρίσει τὸν Πιερρότο, τὸ θῦμα τῆς περασμένης νύχτας τους· κι' ἐπειδὴ ἦταν βέβαιοι, πὼς εἶχε πνιγῆ στὸν ποταμό, ἐσχημάτισαν τὴν πεποίθηση πὼς ξαναγύρισε στὸν κόσμο γιὰ νὰ τοὺς τιμωρήσῃ.

Τὸ φάντασμα ἄρχισε σιγὰ-σιγὰ νὰ κατεβαίνῃ τὴ σκαλίτσα, κι' ὅσο πλησίαζε τοὺς δυὸ κακούργους, τόσο αὐτοὶ ὀπισθοχωροῦσαν.

Στὴ μέση τῆς σκάλας, ὁ Ἀρλεκῖνος παραπάτησε, ἄφισε τὸ φανάρι τοῦ νὰ πέσῃ κάτου, παρέσυρε πέφτοντας τὸν Ραντὶ-Γκρὶ ποὺ στέκουνταν ἀπὸ πίσω του, κι' ἔτσι κατρακύλησαν κι' οἱ δυὸ μαζὶ ὡς τὸ τελευταῖο σκαλοπάτι, ὅπου ἔμειναν ξαπλωμένοι κι' ἀκίνητοι.

Τὴν ἴδια στιγμή, οἱ στρατιῶτες μὲ τὸν Ἀστυνόμο ὥρμησαν στὸ ὑπόγειο κι' ὡς ποῦ νὰ πῆς κίμινο, ἡ Α. Βασιλικὴ Ὑψηλότης, ὁ κρίχκηπας Ραντὶ-Γκρί, κι' ὁ Ἐκλαμπρότατος μαρκήσιος Ἀρλεκῖνος, βρέθηκαν δεμένοι πισθάγκωνα.

(Ἕπεται συνέχεια)

ΚΙΜΩΝ ΑΛΚΙΔΗΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

—Τί πᾶς νὰ κάμῃς στὸ σχολειό, μικρὸ παιδί;

—Θέλω νὰ μάθω, πῶς διὰ μέσου τῶν αἰώνων ἐξαπλώνεται τὸ φῶς στὸν κόσμο. Πῶς στὴ σύγκρουση τῶν νεφῶν ἀνάφτει ἡ γρήγορη φλόγα τῆς ἀστραπῆς. Θέλω νὰ ἰδῶ τὴν ἰκμάδα τῶν φυτῶν πῶς ἀνεβαίνει ἀπὸ τὶς δυνατὲς ρίζες τῆς βαλανιδιᾶς ὣς τὴ λεπτὴ δαντέλλα τοῦ φυλλώματος ποὺ στεφανώνει τὸ κεφάλι της. Θέλω νὰ ἰδῶ νὰ κυκλοφορῇ ἀπὸ χίλιες διώρυγες, ἀκόμη καὶ στὶς πτυχὲς τοῦ ἐγκεφάλου, ὁ κόκκινος ποταμὸς ἀπὸ αἷμα.

. . . . . .

—Τί θὰ κάμῃς στὸ σχολειό, μικρὸ παιδί;

—. . . Ἤρθα σ'αὐτὸν τὸν κόσμο γιὰ νὰ γίνω χρήσιμος, δίκαιος, καλός. Δὲν εἶμαι ἀκόμα, αὐτὸ εἶναι ἀλήθεια, παρὰ μικρὸ παιδί· ἀλλὰ θέλω νὰ γίνω ἄνδρας. Δὲν εἶναι κανεὶς ἄνδρας μονάχα ἀπ' τὸ ἀνάστημά του. Εἶναι ἀκόμα ἀπὸ τὸ λογικὸ καὶ ἀπὸ τὴν καρδιά.

Σχολειὸ τῆς πατρίδας μου, σοῦ φέρνω τὴν ψυχή μου. Ἀπὸ τὴ νεαρὴ αὐτὴ ψυχή, πιὸ ἀδύνατη ἀκόμα ἀπ' τὸ σῶμα ποὺ τὴν περικλείνει, κάμε μιὰ ψυχὴ γιὰ τὴν Πατρίδα, μιὰ ψυχὴ ἀνθρώπινη...

(*Μετάφρασις*)

Ἐθνικὴ Ἀναγέννησις

ΚΡΥΣΤΑΛΛΑ

(Longfellow)

Κρύα ἡ ἡμέρα, σκοτεινή,
λές κάποια θλίψη κι' ἔχει,
Ἀκούραστος ὁ ἄνεμος
βογγάει κι' ὅλο βρέχει.
Στὸν τοῖχο, κεῖ, τὸν ξέθωρο
τὸ κλῆμα σκαρφαλώνει,
Ἀλλὰ τὸ κάθε φύσημα
τοῦ ἅπονου τ' ἀγέρα
τὰ ξεραμμένα φύλλα του
στὸ χῶμα τὰ ξαπλώνει,
καὶ θλιβερὴ καὶ σκοτεινὴ
καὶ μαύρη 'ναι ἡ 'μέρα.

Κρύα ἡ ζωή μου, σκοτεινὴ
καὶ κάποιες θλίψες ἔχει.
Ἀκούραστος ὁ ἄνεμος
βογγάει κι' ὅλο βρέχει.
Στὰ περασμένα τὰ θλιβὰ
οἱ σκέψεις μου γυρνᾶνε,
Μὰ οἱ πρῶτες οἱ ἐλπίδες μου
στὸ χάσιμο κυλᾶνε
καὶ σκοτεινὴ καὶ θλιβερὴ
καὶ μαύρη 'ναι ἡ 'μέρα.

Μὴ κλαῖς, καρδιά μου θλιβερή,
Πάψε τὸ βογγητό σου·
Θὰ βγῇ πιὸ' ἀπ' τὰ σύγνεφα
ὁ ἥλιος καὶ θὰ φέξῃ.
Πάψε καὶ τῶχοννε πολλοὶ
τὸ μαῦρο ριζικό σου:
—Πρέπει σὲ κάθε μιὰ ζωὴ
κάποτε καὶ νὰ βρέξῃ
καὶ σκοτεινὲς καὶ θλιβερὲς
πρέπει νἆν' κάποιες μέρες.

Σεπεσμένος Λόρδος

ΠΑΝ Ο,ΤΙ ΛΑΜΠΕΙ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΧΡΥΣΟΣ

Σὰν ἤμουν μικρή, μ' ἄρεσε νὰ παίζω, καὶ νὰ στήνω τὰ νοικοκοιριὰ τῆς κούκλας μου κοντὰ σὲ μιὰ πόρτα τοῦ ἰσογείου τοῦ σπιτιοῦ μας,ποὺβγαινε στὸ περιβόλι.

Δίπλα στὴν πόρτα ἦταν στημένη μιὰ παλιὰ ντουλάπα ἄδεια, ποὺ φιλοξενοῦσε κάθε βράδυ τὰ παιχνίδια μου. Μιὰ μέρα, ἀφοῦ τάστησα καὶ τὰ συγύρισα ὅλα, κι' ἐκαθόμουν καὶ θαύμαζα «τὰ ἔργα τῶν χειρῶν μου», γάσου καὶ βλέπω ἕνα πρασινοκίτρινο λαμπερὸ κορδόνι τυλιγμένο γύρω στὸ πόδι τῆς ντουλάπας.

Ἔτσι ποῦσπερτε ἀπάνου του ὁ ἥλιος,μοῦ φάνηκε θαυμάσιο κι' ἄπλωσα τὸ χέρι μου νὰ τὸ πάρω, χωρὶς νὰ πολυσυλλογιστῶ (ἤμουν καὶ μικρὴ δὰ) ποῦθε μποροῦσε νὰ προέρχεται. Φαντασθῆτε τὴν τρομάρα μου σὰν τὸ εἶδα νὰ κουνιέται! Ἔβαλα τὶς φωγὲς κι' ἔτρεξ' ἡ μαμά μου· μόλις τὸ εἶδε μ' ἐτράβηξε πίσω κι' ἐφώναξε τῆς ὑπηρέτριάς μας νὰ φέρῃ τὴν τσιμπίδα. Τὸ ὡραῖο κορδόνι δὲν ἦταν παρὰ ἕνα φεῖδι ποὺ εἶχε συρθῆ ὡς ἐκεῖ ἀπ'τὸν κῆπο. Ἂν δὲν κουνιόνταν τὴν ὥρα ποὺ πῆγα νὰ τὸ πιάσω, ἀσφαλῶς θὰ μὲ εἶχε δαγκάσει· καὶ τότε θὰ μάθαινα μ' ἕνα πολὺ δδυνηρὸ μάθημα ὅτι «πᾶν ὅ,τι λάμπει δὲν εἶναι χρυσός».

Κυθέρεια

ΔΥΣΗ

Ὀλόγυρα, θεόρατα βουνὰ
Ἀπὸ χρυσάφι, λές, στεφανωμένα·
Μέσ'στὸ γαλάζιο χρῶμα τοῦρανοῦ
Ρόδινα συγνεφάκια εἶνε σκαρφιάνα.

Ἀκόμα κι' ἡ Αὐγούλα σὲ ζηλεύει,
Ἐσένα, ὦ Δύση, μ'κίνα τῆς νυχτιας,
Ἀπομεινάρι ξεχασμένης μερᾶς
Καὶ σύμβολο σβυσμένης Εὐτυχιᾶς.

Φίδρο τοῦ Λεβάντε

Ο ΜΕΓΑΣ ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΟΣ ΚΑΙ Ο ΕΓΓΟΝΟΣ ΤΟΥ

Ὁ Μέγας Φρειδερῖκος ἀγαποῦσε πάρα πολὺ τὰ παιδιὰ καὶ γι αὐτὸ ἐπέτρεπε στὰ παιδιὰ τοῦ Διαδόχου νὰ μπαίνουν στὰ δωμάτιά του ἐλεύθερα.

Μιὰ μέρα, ὁ πρωτότοκος γυιὸς τοῦ Διαδόχου μπῆκε μέσα παίζοντας μπάλα. Ἡ μπάλα ἔπεσε πάνω στὸ τραπέζι ποὺ ἔγραφεν ὁ Φρειδερῖκος. Ὁ βασιλιὰς ξτὴν πῆρε καὶ τοῦ τὴν ἔδωσε. Γιὰ δεύτερη φορὰ ἡ μπάλα πετάχτηκε ἐπάνω στὸ τραπέζι. Καὶ γιὰ δεύτερη φορὰ ὁ Φρειδερῖκος τὴν ἐπέταξε. Πάλι παίζοντας ὁ μικρὸς τὴν πέταξε πάνω στὸ τραπέζι. Ὁ Φρειδερῖκοςτοτε θύμωσε καὶ ἀφοῦ τὴν πῆρε, τὴν ἔβαλε στὴν τσέπη του. Μάτην ὁ μικρὸς τὸν παρακαλοῦσε γάτοῦ τὴν δώσῃ·ὁ Φρειδερῖκοςἦταν ἀνένδοτος.Τέλοςὁ μικρὸς ἀπελπισθεῖς, εἶπε στὸ Φρειδερῖκο μὲ ὕφος ταπεινό: «Παρακαλῶ τὴν Ὑμετέραν Μεγαλειότητα νὰ μοῦ εἰπῇ ἂν θὰ μοῦ δώσῃ τὴ μπάλα μου ναὶ ἢ ὄχι!»

Ὁ Βασιλεὺς ἄρχισε νὰ γελάει καὶ ἔδωσε τὴν μπάλα στὸν μικρὸ Πρίγκηπα λέγοντας: «Εἶσαι ἕνα πολὺ καλὸ καὶ ἔξυπνο παιδί.»

Ὑπὲρ Πατρίδος

ΕΚΣΕΤΑΣΙΣ

Ἤμουνα μονάχος κοντὰ στὰ κύματα, μιὰ σεληνόφωτη βραδιά. Οὔτ'ἕνα συγνεφάκι δὲν ἔσκιαζε τὸν οὐρανό, οὔτ' ἕνα παγὶ δὲν ἀρμένιζε 'στὸ πέλαο. Τὰ μάτια μου βυθίζουνταν μακρύτερα,πολὺ μακρύτερα ἀπ' τὸν πραγματικὸ κόσμο καὶ τὰ δάση, τὰ βουνὰ,ὅλη ἡ φύση, ἐμοιαζαν σὰν νὰ ρωτοῦσαν, ἀνάμεσα σ'ἕνα συγκεχυμένο ψιθυρο, τὰ κύματα τῆς θάλασσας, τ' ἄστρα τ' οὐρανοῦ.

Καὶ τ' ἀτέλειωτα δλόχρυσα ἄστρα ἔλεγαν, πότε δυνατά, πότε σιγά, μὲ χίλιες ἁρμονίες, λυγίζοντας τὰ πύρινα στεφάνια τους· καὶ τὰ γαλανὰ κύματα, ποὺ τίποτα δὲ σταματᾶ, ποὺ τίποτα δὲν κυβερνᾷ, ἔλεγαν σταματῶντας τὸν χιονόλευκο ἀφρό τους.

— Νὰ ὁ Ἄρχοντας, ὁ Θεός!

(Victor Hugo) *[Πεζὴ Μετάφραση]*

Ἄρης

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ μικρούλης Μπέμπης
Τὴ μαμμὰ ρωτᾷ:
«—Ὁ Θεὸς τὸν κόσμο
ἔπλασε πιὸ πρῶτα.
Ἢ μήπως τὴ γιαγιά;..»

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Γλυκειᾶς Ἀναμνήσεως

* * *

Ὁ Κουφιοκεφαλάκης λέει στὴ μαμμά του ὅτι κτύπησε τὸ κεφάλι του 'ς ἕναν τοῖχο.

— Καὶ δὲν ἔκλαψες;

— Μὰ δὲν ἦταν κανένας ἐκεῖ γιὰ νὰ κλάψω!

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Γοργῆς Ψαροπούλας

* * *

Ὁ Νῖκος, θυμωμένος,στὸν ἀδελφό του:

— Καλά, καλά! Αὐτὰ 'ς ἄλλον βλάκα νὰ τὰ πῇς, γιατὶ ἐμένα δὲν μὲ γελᾷς!...

Ἐστάλη ἀπὸ τὸ Κόκκινο Προσωπεῖο

* * *

Τρεῖς μικροὶ ἀδελφοὶ ἔπαιζαν καὶ ἔκαναν πολὺ θόρυβο. Ὁ πατέρας τους τοὺς εἶπε πολλὲς φορὲς νὰ ἡσυχάσουν, ἀλλὰ αὐτοὶ ἐξακολουθοῦσαν τὴ δουλειά τους. Ὁ πατέρας ἔχασε τέλος τὴν ὑπομονὴ καὶ ἀρπάζων τὸ μπαστοῦνι, ἄρχισε νὰ δέρνῃ τὸν μικρότερον. Κι' αὐτός, δερνόμενος, ἐφώναζε:

— Πατέρα, πατέρα! κάνε καλὰ τὸν λογαριασμό σου: εἶν' ἀκόμη ὁ Γιῶργος καὶ ὁ Πέτρος!..

Ἐστάλη ὑπὸ τ. Ξενδ. Ἑλληνοπούλας

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ

(Ὁ συνοδεύων τὴν λύσιν μὲ 10 λεπτὰ θὰ λάβῃ ἀπλῶς μέρος εἰς τὴν Ἐλληνικὴν. Ἐὰν θέλῃ νὰ δημοσιευθῇ καὶ τὸ ὀνομά του εἰς τοὺς Λύτας, πρέπει νὰ ἀποκλείσῃ λεπτὰ 25 εἰς γραμματόσημον.

α'.) Παίγνιον

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Καλλικαντζάρου

		ΝΙ		
	ΘΟΥ	ΒΕ	ΜΙΝ	
Α	ΖΑ	ΑΡ	ΦΑ	Α
	ΣΤΕ	ΑΙ	ΡΟΣ	
		ΝΙ		

Τέσσερα ὀνόματα ἀπὸ τὸ «Χωρὶς Οἰκογένεια».

β') Μαγικὴ Εἰκὼν ἄνευ Εἰκόνος

Ἐστάλη ἀπὸ τὸ Φίδρο τοῦ Λεβάντε

Ἐξέταται καὶ ἀπορῶ...

Σύ, Νῖκο,δὲν θαυμάζεις,
Ὁποῦ μεγάλο μουσικὸ
Μέσα 'ς αὐτὰ διαβάζεις;

γ'.) Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Πανὸς

Angle

* + * * * * = Ἔθιμον.
* + * * * = Μονήρης.
* * + * * = Ὁδηγός.
* + * * * = Πόδος.
+ * * * * = Λάμψις.

Οἱ σταυροὶ καθέτως ἐργοστάσιον.

Λύσεις τοῦ 41ου φύλλου

α'.) Μηδένα πρὸ τοῦ τέλους μακαρίζε. — β'.) Τοῦ Ἀντώνη (πΑΝΤΩΝ Η...)

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ 180ου ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Προταθέντος τὴν 2 Μαρτίου 1913 πρὸ ἑβδομάδος τῶν Λύσεων τῶν εἰς τὰ φύλλα 8 τῆς «Διαπλάσεως» Μαρτίου, Ἀπριλίου καὶ Μαΐου ἐ. ἔ. δημοσιευθεισῶν 181 Πνευματικῶν Ἀσκήσεων.

Οἱ ἀκολουθοῦντες ἕκαστον ὄνομα τρεῖς ἀριθμοὶ σημαίνουν: ὁ *πρῶτος* τὰς εὑρεθείσας ὀρθὰς Λύσεις, ὁ *δεύτερος* τὰ ἀπονεμηθέντα Ἔξοχα Δόσεων, ὁ *τρίτος* τὰ Ἔξοχα Ἐπιμονῆς, συμφώνως τῷ Ὀδηγῷ τοῦ Συνδρομητοῦ, Κεφ. Δ'. § 11.

Οἱ *Ἰσότιμοι* ὅλων τῶν τάξεων ἔχουν τὸ δικαίωμα οἱ μὲν τοῦ Α' Βραβείου νὰ δημοσιεύσουν τὴν εἰκόνα των ἐπὶ πληρωμῇ δρ. 10 δι' ἕξοδα τοῦ κλισσὲ καὶ νὰ γράψουν (ἐντὸς τριμήνου τὸ πολὺ ἀπὸ σήμερον, δηλαδὴ μέχρι τῆς 19 Ἰανουαρίου 1920, διότι κατόπιν παραγράφεται τὸ δικαίωμα τοῦτο) ἕνα, οἱονδήποτε θέλουν, τόμον «Διαπλάσεως» τῶν ἐτῶν 1894—1918 (Β' Περίοδος) μὲ ἔκπτωσιν τριῶν (3) δραχμῶν. Οἱ τοῦ Β' Βραβείου νὰ γράψουν ὅμοιον τόμον μὲ ἔκπτωσιν δύο(2) δραχμῶν καὶ οἱ τοῦ Γ' μὲ ἔκπτωσιν μιᾶς (1) δραχμῆς. (Ἴδε-καὶ Ὀδηγὸν Συνδρ. Κεφ. Δ'. § 9. Σημείωσις).

ΑΝΩΤΕΡΑ ΤΑΞΙΣ (*16 ἐτῶν καὶ ἄνω*)

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Σβέντζος*, 176, 18, 7.

Ἰσότιμοι: Βαρμαρομάχος Ἑλλάς, 147, 15, 6. Κίθαρωδὸς τῆς Λευτεριᾶς, 152, 16, 7. Βοσκορίς, 151, 16, 7. Εὖα, 154, 16 7. Νικήτρια Γαλανόλευκη 150, 15, 7. Ἀετωλός, 159, 16, 7. Χρυσόθεμις, 168, 17, 7. Δορυφόρος, 175, 18, 7. Μεγάλη Ἑλλάς, 155, 16, 7. Ἀγκάθι, 145,15,7.Πανελλήνιον Ὀνειρον161, 17, 7. Ἄρης, 176,18, 7.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Σιβύλλα*, 144, 15, 7. — *Λουκία δὲ Λαμερμούρ*, 129, 13, 6.

Ἰσότιμοι: Ἐλεύθερος Θρᾷξ, 131, 14, 7. Βασιλιᾶς Ἀνήλιαγος, 138,13,6. Μαγιατοπούλα,140,14,7.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Ἐλεύθερος Πολιορκημένος*, 116, 12, 6.—*Φεμνίστρια*, 118, 12, 6.— *Ἀπελευθερωθεὶς Μικρασιάτης*,112,12,7.

Ἰσότιμοι: Ρεμβώδης Σιάτιστα, 124, 13, 7. Ἀσπρολούλουδο, 120, 12, 7.

ΕΚΛΑΙΝΟΣ: Ἥρως τῆς Γραβιᾶς, 107, 11, 6. Τρελλὴ Μακεδονοπούλα, 98, 10, 7, Νεράϊδα τοῦ Βοσπόρου, 75, 8, 6. Φιλόπατρις Ἑλληνίς, 92, 10, 7. Φώτιος Ι. Καΐρης, 94, 10, 5. Τραγούδι τῆς Λευτεριᾶς, 108, 11, 5. Φωτιά,82, 9,4. Ἀστὴρ τῆς Μακεδονίας,102, 11, 7.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: Μουσικολάτρις, 18, 2, 1. Κ. Βόρσας, 2, 1, 1. Συλφίς, 70, 7, 3, Τρελλὴ Βοσκοπούλα, 35, 4, 2. Κόμης τῆς Φλάνδρας, 37, 4, 2. Θερσανέμης, 4, 1, 1. Σεληνοφωτισμένη Θάλασσα, 20, 2 1. Κάρμεν Σύλβα, 28, 3, 2. Ἐλειὼ Θ. Παπανικολάου 1, 1, 1. Δάφνα Σπυριδάκη, 13, 2, 1.

ΜΕΣΑΙΑ ΤΑΞΙΣ (*12 ἕως 15 ἐτῶν*)

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Δεσποινὶς Ἀρλεκίνου* 147, 15, 7.

Ἰσότιμοι: Ἀετός, 134, 14, 6. Φιλύρα, 127, 13, 7. Κῦμα τοῦ Αἰγαίου, 152, 16, 7, Γλυκειὰ Πατρίδα, 179, 18, 7. Κάλχας, 131,14, 7. Τοκόνα, 181,19, 7. Μαντεῖον τοῦ Τροφωνείου, 127, 13, 7. Ἀναστοσούρας, 168, 17, 7. Τάγκς, 146, 15, 7. Ἀλαμάνα,176, 18, 7. Θέρμιος Ἀπόλλων, 146, 15, 7. Ἀτρόμητος Ἑλληνίς, 166, 17, 7. Τετρατηγὸς Δέβετ, 137, 14, 7. Ἐλληνόπυργος, 143, 15, 7. Κοντοραβδούλης, 145, 15, 7. Μελαγχολικὴ Σεληνολάτρις, 149, 15, 7. Πλατωνικός, 153, 16, 7. Τρελλὸ Βυρωνιωτάκι, 131, 14, 5. Ἔνδοξος Νίκη, 172, 18, 7. Θερμαϊκός, 146, 15, 7. Λήθη, 152,16, 7. Μαγεμένη Φλογέρα, 146, 15, 7, Νέμεσις, 141, 15, 6. Ἀστὴρ τῆς Ἐλευθερίας, 155, 16, 7. Τρυφερὰ Παρθένος, 128, 13, 6. Ξεπεσμένος Λόρδος, 177, 18, 7. Ἑλληνικὸν Τρόπαιον, 163, 17, 7. Μιραμὲρ,135, 14, 6.Μεσογειακὴ Ἀκτή, 177, 18, 7. Καλλιστη Σφαέλλου, 129, 13, 7. Πίνδιος Φοῖβος, 139, 14, 7.Πινδία Ἄρτεμις, 139, 14, 7.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Φοῖβος Ἀπόλλων*, 111, 12, 7.—*Κῦμα τοῦ Βοσπόρου*, 114, 12, 7.

Ἰσότιμοι: Πατρὶς τῶν Ἡρώων, 123, 13, 5. Γοργόφτερη Νίκη, 120, 12, 7. Ἄλκης, 123, 13, 7. Δοξασμένη Σημαία, 114, 12, 7. Ἐρυθρὸς Σταυρός, 112, 12, 7. Ἰόνιον Κῦμα, 114, 12, 7. Αιλίνα, 123, 13, 7. Φιόρο τοῦ Λεβάντε, 116, 12, 7. Σπ. Α. Σκιαδαρέσης, 110, 11, 7. Μικρὸς Λέσβιος, 112, 12,5. Ἑλληνικὸν Κλέος, 116,12,7.

(*Ἕπεται τὸ τέλος*)

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΑΠΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,,

Ἀθῆναι. τὴν 15 Ὀκτωβρίου 1919

Στερεότυπον: Δὲν ἀπαντᾶ εἰς ἐρωτήσεις καὶ ἀπορίας, ποὺ εὐκολα βρίσκει καθένας τὴν ἀπάντησιν καὶ τὴν λύσιν στὸν «Ὀδηγὸν τοῦ Συνδρομητοῦ», ἅμα τὸν διαβάσῃ προσεκτικά.

ΕΙΣ τὸ προηγούμενον φυλλάδιον ἐδημοσιεύθη ἕνα ποίημα τῆς Ψ. Κ.—«Θάλασσα μὲ Φεγγάρι»,— διὰ τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ σᾶς πῶ λίγα λόγια. Ὅτι σᾶς ἄρεσε πολύ, πάρα πολύ, τὸ φαντάζομαι. Ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ αὐτό. Ποέπει νὰ ξέρετε ὅτι εἶναι κι' ἕνα ἀριστούργημα, ἀληθινὸ μικρὸ ἀριστούργημα. Οἱ σοφοὶ λέγουν, ὅτι ἡ λυρικὴ ποίησις δὲν εἶναι παρὰ μιὰ *διάθεσις*. Ἀπὸ ἕνα θέαμα τῆς φύσεως ἢ τῆς ζωῆς, ἀπὸ μιὰ ἐντύπωση ὁποιαδήποτε, κάθε ἄνθρωπος διατίθεται ἀνάλογα, ἀποκτᾷ μιὰ ψυχικὴ διάθεση. Ἀλλὰ δὲν εἶναι ποιητὴς παρὰ ἐκεῖνος, ποὺ κατορθώνει, μὲ τὴν τέχνη του, νὰ μεταδίδῃ στὸν ἄλλον τὴ διάθεσή του, νὰ τὸν κάνῃ νὰ συγκινῆται ὅπως ἐκεῖνος μπροστὰ στὸ θέαμα τῆς φύσεως ἢ τῆς ζωῆς ποὺ τὸν ἐνέπνευσε. Ἀπ' αὐτὴ τὴν ἄποψη, ἡ «Θάλασσα μὲ Φεγγάρι» τῆς Ψ.Κ., ἡ ὁποία εἶναι γεννημένη ποιήτρια,μοῦ φαίνεται ἔξοχο λυρικὸ ποίημα, ἀπὸ τὰ πιὸ ὡρκα ποὺ ἐδιάβασα ποτέ. Μὲ θαυμάσιους στίχους, στὸ πρῶτο ἐξάστιχο ζωγραφίζει τὸ θέαμα. Στὸ δεύτερο μᾶς παρουσιάζει τὸν τρόπο τῆς ἀκόλαυσής του. Καὶ στὸ τρίτο τὸ ἀποτέλεσμα: αὐτὴ τὴν ἀπόλαυση, αὐτὸ τὸ μεθύσι «ἀπ' τὴ χρυσῆ ἀντιφεγγιά, ποὺ γίνεται τὸ κρασὶ τῆς Ὡμορφιᾶς». Ὅλα μετρημένα, ἀνάλογα, ταιριαστά, τεχνικώτατα, ἀπὸ τὸ μέτρο ὡς τὴ ρίμα. Ἀλλὰ δὲν εἶναι μόνον αὐτό· εἶναι καὶ κάτι πιὸ μυστηριῶδες: ἡ ἀληθινή, νὰ ποῦμε, οὐσία τῆς ποιήσεως: Ἡ ποιήτρια μᾶς μεταδίδει ὁλάκαιρη τὴ διάθεσή της, πέρα-πέρα, μὲ τὴ μουσική. Γιατὶ μουσικὴ προπάντων ἔχει ἡ λυρικὴ ποίηση. Οἱ λέξεις, 'ς αὐτὸ τὸ ποίημα, ὅπως εἶναι διαλεγμένες καὶ βαλμένες μιὰ-μιά, δὲν μᾶς συγκινοῦν μόνο σὰ νοήματα, ἀλλὰ καὶ σὰν ἤχοι. Μᾶς λένε κάτι περισσότερο ἀπὸ ἐκεῖνο ποὺ λένε. Μᾶς θέλγουν, μᾶς μαγεύουν σὰ μουσική. Τὸ κομμάτι αὐτό, ὅπως ὅλα τὰ ὡραῖα λυρικά, δὲν ἔχει ἀνάγκη νὰ τονισθῇ ἀπὸ μουσικό. Φθάνει νὰ τὸ ἀπαγγείλῃ κανεὶς ὅπως εἶναι.

Κι' ἐπειδὴ μιλοῦμε γιὰ ποίηση, ἂς σᾶς πῶ δυό λόγια ἀκόμη καὶ γιὰ τὸ βιβλίο τοῦ κ. Ἀθάνα «Πρωϊνὸ Ξεκίνημα» (ἴδε σελ. ε'). Εἶναι πραγματικῶς ἀπὸ τὰ διαλεκτά. Οἱ νέοι ποιηταὶ δὲν μᾶς ἔχουν συνειθισμένους σὲ τέτοιες ἐμφανίσεις. Προσπαθοῦν συνήθως νὰ μᾶς γελοῦν μὲ τὰ κυκνὰ σύνγεφα τῆς ἀπαισιοδοξίας τους, τῆς ψευτιαιας, πῶς ἐκεῖ-μέσα ὑπάρχει ἥλιος λαμπρός. Ὁ κ. Ἀθάνας τίποτ' ἀπ' αὐτά. Εἶναι ἀληθινὸς καὶ εἰλικρινής. Μᾶς παρουσιάζει ὅλο του τὸ φῶς, χωρὶς νὰ τὸν μέλῃ ἂν δὲν εἶναι ἥλιος. Καὶ γι' αὐτὸ εἶναι ἀκλοῦς, καθαρὸς καὶ ὡραῖος. Ἐπειδὴ δὲ εἶναι καὶ νέος, ὑπόσχεται πῶς θὰ ξετυλιχθῇ σὲ λαμπρὸ ποιητή, ἀπὸ τοὺς πιὸ καλοὺς ποὺ ἔχουμε. Τὰ δείγματα ποὺ δημοσιεύει σήμερα ἀπὸ τὸ βιβλίο του, εἶναι μικρά. Ἄλλοτε ἐλπίζω νὰ σᾶς δώσω καὶ κανένα μεγαλύτερο. Τὰ ποιήματα σὴ ἐρα κοινότατα. Καὶ ποιὸς δὲν γράφει; Μὰ! τὰ καλὰ ποιήματα εἶναι τόσο σπάνια.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γιὰ τὸ δῶρο στὸν κ. Φαίδωνα, μὲ παρακαλεῖ νὰ σᾶς ἀναγγείλω: Ἐπειδὴ ἐγνώσθη ὅτι ὁ θίασος τοῦ Ἑλληνικοῦ Θεάτρου, ποὺ ἐλογάριαζε νὰ μείνῃ ἐδῶ ὅλο τὸν Ὀκτώβρη, φεύγει μεθαύριο βιαστικὰ γιὰ τὴν Πόλη, ἡ 25η παράσταση τῶν «Φοιτητῶν» δὲν προσθένῃ νὰ γίνῃ ἐδῶ. Ἑπομένως δὲν ὑπάρχει εὐκαιρία νὰ προσφερθῇ δῶρο· καὶ τὰ χρήματα, ποὺ εἶχαν τὴν καλωσύνη νὰ στείλουν οἱ φίλοι μας, θᾶχουν καὶ τὴν καλωσύνη νὰ τὰ δεχθοῦν πίσω, μὲ τὶς θερμότερες εὐχαριστίες καὶ τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ κ. Φαίδωνος.

Ἕνα χαριτωμένο χρονογράφημα,μιὰ ἀληθινὴ φιλολογικὴ σελίδα, δημοσιεύθηκε στὸν «Ἐλεύθερο Τύπο», ἀπὸ τὸν τακτικό χρονογράφο του Δόν Ματέο, γιὰ τὴ λύση τῆς φιλολογικῆς ἀπορίας. Ἀντιγράφω ἐδῶ τὴν ἀρχή του: «Ὁ ἀγαπητός μου κ. Γρ. Ξενόπουλος ἐπανῆλθεν εἰς . . . τὸν δρόμον τοῦ Θεοῦ. Ἤτο ἑπόμενον. Ὁ γόης συγγραφεὺς τοῦ «Καποῦ Δρόμου» δὲν ἦτο δυνατὸν νἀποφύγῃ τὸ πεπρωμένον του, —ὅπως καὶ ἡ Χρηστίνα του, ἡ τάλαινα ἠρωὶς τοῦ θυμασίου ἐκείνου ἔργου του. Ὅταν ὁ ἀγαπητός μου κ. Ξενόπουλος ἀνήγγειλε, διὰ τῆς περιλαλήτου ἐκείνης ἐπιστολῆς, τὴν τραγικὴν του ἀπόφασιν νὰ μεταβληθῇ εἰς ἀπεργόν, ὅλοι ἐρωτήσαμεν: Τί νέον βιβλίον θὰ μᾶς δώσῃ ὁ κ. Ξενόπουλος;—Οὐδεὶς εἶχε πιστεύσει τὸ ἐναντίον. Εἶναι ἄλλως τε τόσον γνωστὴ ἡ ἀγαθότης καὶ ἡ ἀνεξικακία τοῦ κ. Ξενοπούλου, ὥστε θὰ ἦτο παραλογισμὸς τοῦ χειροτέρου εἴδους ἐὰν διετηρούσαμεν τὴν γνώμην, ὅτι ἡ μετεμψίεσίς του εἰς μηνίοντα Ἀχιλλέα θὰ διήρκει πέραν τῆς ἀνθήσεως ἑνὸς ῥόδου. Καὶ δὲν ἠπατήθημεν...Μεγάλη ἡ εὐγνωμοσύνη μας. Διότι πρέπει νὰ τὸ ὁμολογήσωμεν..... ὅτι ὁ κ. Ξενόπουλος, ὁ ὁποῖος τόσα ἔχει προσφέρει εἰς τὰ Ἑλληνικὰ Γράμματα, εἶναι ἀκόμη λίαν χρόνιος....»

Τὸ πρωτοτυπότατο διηγηματάκι ποὺ δημοσιεύεται στὸ σημερινὸ φυλλάδιο «Τὸ νησάκι μὲ τὰ καλάμια», δὲν γράφθηκε γιὰ νὰ τυπωθῇ. Εἶναι *ἀληθινὰ* μιὰ γνησία ἐπιστολὴ πρὸς φίλην,γραμμένη ἀπὸ νεαρὰν δεδάκτορα τῆς Φιλολογίας; τὴν παλαιάν μας φίλην...μὰ ὄχι, καλύτερα νὰ μὴ σᾶς πῶ οὔτε τὸ ψευδώνυμό της. Ἀφοῦ τὸ γράμμα της αὐτό, ποὺ τυχαίως ἔπεσε στὰ χέρια μου, τὸ δημοσιεύω χωρὶς ἄδεια, δὲν κάνει.

Ὄχι, πρώην *Μπουντοκαπνισμένη Γαλανόλευκη*, εἰποτε δὲν πρέπει νὰ σὲ πειράζῃ μέσα σου». Καὶ νὰ ζῇ κανεὶς γιὰ τὴν Πατρίδα εἶναι τὸ ἴδιο σὰ νὰ πεθάνῃ γι' αὐτή. Ἐσὺ ἔκαμες τὸ χρέος σου, πῆγες στὸ μέτωπο. Τί φταῖς ἂν ἀρρώστησες καὶ σ' ἔστειλαν στὸ Νοσοκομεῖο; Ὄχι, κανένα βάρος, καμμιὰ τύψη μὴν ἔχῃς.Κι' ὁ φίλος σου ἐκεῖνος ποὺ σκοτώθηκε καὶ σὺ ποὺ ἐπέζησες, ὑπηρετήσατε τὴν Πατρίδα,καθένας ὅπως θέλησε ἡ τύχη του.

Ὁ *Γαλάζιος Ὀδυρμὸς* μοῦ γράφει, ὅτι ὅσοι θέλουν φαιδρότερη τὴ Σελίδα Συνεργασίας, ἂς κάμουν τὴν ἀρχὴ αὐτοί κι' ἂς στέλλουν ὅλο εὔθυμα κομμάτια. Πολὺ σωστά. Ὄχι ὅμως ἀπὸ τώρα· ἅμα δηλώσω ὅτι δέχομαι.

Φρουρὲ τῆς Ἑλλάδος, μετὰ τὴ «Συμμορία τοῦ Ἀρλεκίνου»,θὰ δημοσιεύσω ἕνα θαυμάσιο μυθιστόρημα τοῦ Ἰουλίου Βέρν. Αὐτό,ἀπὸ τὸ ἐρχόμενον ἔτος, θὰ μπαίνῃ στὴ θέση τοῦ «Χωρὶς Οἰκογένεια», τὸ δὲ «Χωρὶς Οἰκογένεια» θὰ μπαίνῃ στὴ θέση τοῦ «Ἀρλεκίνου», γιατὶ λίγο θὰ μένῃ ἀκόμα γιὰ νὰ τελειώσῃ.

Ἐλειὼ Κόντου, χαίρω πολὺ γιὰ τὴν ἀπόφασή σου καὶ περιμένω κι' ἄλλα σου γράμματα πολλά. Μ' ὅσα κι' ἂν λές, ἐγὼ βλέπω ὅτι γράφεις τὴ γλῶσσα μας ὡραῖα καὶ χωρὶς λάθη· ξέρεις τελείως καὶ τὰ γαλλικά, ἀφοῦ ἔχῃς δίπλωμα, ὥστε ὁ καιρός σου δὲν κῆγε χαμένος.

Ὡραῖα ὅσα μοῦ γράφεις γιὰ τὸν Σουρῆ. *Αὐτοκράτορα

καλύτερα νὰ προτείνῃς) *Μιφαμόρ* (ἔλαβα· κι' εὐχομαι νὰ μοῦ γράψῃς πόσ εἶναι πλέον ἐντελῶς καλὰ ὁ παπποῦς') *Δαφνοστεφῆ Ἑλλάδα* (ἔλαβα νέαν κι' ἐπέστρεψα παλαιάν') *Φοῖβον Ἀπόλλωνα* (στὸν τόμο τοῦ 1909 εἶναι καὶ τῶν δυὸ οἱ εἰκόνες') *Φ. Σ. Λασούρδ.* (γαί') *Σπαραφαντοῖλε* (εὐχαριστῶ διὰ τὴν ὡραίαν φωτογραφίαν') *Ρόδινον Ἄγγελον* (τοῦ 39 καὶ 40 γράψε τες μαζί') *Θρίαμβον τοῦ Δικαίου* (μὰ σοῦ ἀπήντησα στὸ 45ον') *Ἀγριοκάτσικο* (ναί, εἶναι ἄρρωστος ἀκόμα· ὅταν νὰ ξαναρχίσουν αἱ συνεδριάσεις, θὰ εἰδοποιηθῆτε') *Λάτριδα τῆς Μουσικῆς* (διεβιβάσθησαν') *Κουρέλι* (λέγω ὅτι ἡ χαρά σου εἶναι πολὺ δικαιολογημένη') *Διπλάνον* (ἔστειλα· τὸ γράμμα σου πολὺ εὐχάριστον') *Πολύβιον Ι.Ι.* (ἔστειλα κι' εὐχαριστῶ διὰ τὰς καλὰς διαθέσεις') *Βενετσιάνικην Γονδολιέραν* (ἔλαβα τὸ πρῶτο σου ἀπὸ ἐκεῖ καὶ περιμένω κι' ἄλλα') *Οἰδίποδα* (ἔλαβα· εὐχαριστῶ· περιμένω καὶ τὸ ὑπόλοιπον δρ.15,40') *Ταπεινὸν Ἴον* (τοῦ 39 καὶ 40 μπορεῖν νὰ γραφτοῦν μαζί') *Ἀλίκην Δήμου* (δὲν ἔστειλα γιατὶ δὲν ἔλαβα') *Σουλιώτισσαν* (ἔστειλα, ἔχει καλῶς') *Μικρὰν Ἡρωΐδα* (ὑπάρχουν') *Φρόντον* (τὸ ἔλαβα') *Ἀρχηγὸν τῆς Φυλῆς, Φιλοπάτριδα Ἑλληνίδα* κτλ. κτλ.

Ἀνυπόσχετην (ἔλαβα, εὐχαριστῶ, ἔστειλα.)

Παπάκι, Μαγεμένο Βιολί (ἔλαβα, εὐχαριστῶ.)

Ἀγριόγατον, Ρεῖκι τῆς Λιμνοθάλασσας, Ρὸξ (ἔστειλα.)

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἄνοιξα μετὰ τὴν 14ην Ὀκτωβρίου θὰ ἀπαντήσω εἰς τὸ προσεχές.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[Συνέχεια τοῦ 183ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων τ)βρίου—Νοεμβρίου. Αἱ λύσεις δεκταὶ μέχρι τῆς 24 Δεκεμβρίου, ἀλλὰ καὶ πέραν τῆς προθεσμίας ταύτης ἐφ' ὅσον δὲν θὰ ἔχουν ἀκόμη δημοσιευθῆ, ὁ πως καὶ τῶν προηγουμένων φυλλάδων)

629. Λογοπαιγνικὸς Λεξίγριφος

Κάθετ;,—μὰ ξέρω καὶ καλά;—
Σκῆ λύση θὰ δυσκολευθῆ...
Μ' ἂν τύχῃ καὶ μὲ τὰ πολλὰ
Πάει νὶ' αὐτὸ κατορθωθῆ,
Ὁ λύτης μου στὴ λύση
Ἀπάνω θὰ καθήσῃ!

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Δικεφάλου Ἀετοῦ

630. Μεταγραμματισμός

Εἶμαι τύραννος γνωστός σου,
Ἂν ποσῶς δὲν μὲ πειράξῃς·
Τὰ γράμματα θὰ μ' εὕρουν,
Τὸ κεφάλι μου ἂν ἀλλάξῃς.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ἑλλ. τοῦ Μέλλοντος

631. Ψαρονόκκαλον

* * * *
* * * *
* * * * * * * *
* * * *
* * * *
* * * *

Ν' ἀντικατασταθοῦν οἱ ἀστερίσκοι διὰ γραμμάτων οὕτως, ὥστε νὰ ἀναγνώσκωνται κατὰ σειράν: Θεὰ Τιτανίς, γλύπτης περίφημος, πρωτεύουσα εὐρωπαϊκή, βασιλεὺς τῆς Φρυγίας, νῆσος τῶν Κυκλάδων, βασιλεὺς τῶν Θηβῶν, ἀργοναύτης, νομοθέτης.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Πειρατοπ. Κρητικιᾶς

Ν. Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, Ἐκδότης, 38 ὁδὸς Εὐριπίδου, Ἀθῆναι.

Θὰ ἐκδοθοῦν προσεχῶς:

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ (*Φαίδωνος*)

ΦΟΙΤΗΤΑΙ

Τρεῖς πράξεις μ' ἐπίλογο.

Ἡ μεγαλυτέρα θεατρικὴ ἐπιτυχία τοῦ Συγγραφέως.

Ἔκδοσις πολυτελὴς καὶ περιωρισμένη:
Θὰ λάβουν ἀντίτυπον, μὲ αὐτόγραφον τοῦ συγγραφέως, μόνον ὅσοι θὰ ἐγγραφοῦν μέχρι τέλους Ὀκτωβρίου, ἀποστέλλοντες

ΔΡΑΧ. ΠΕΝΤΕ

(*Προτιμᾶτε Ταχυδρομικὴν Ἐπιταγήν.*)

ΣΗΜ.—Θὰ τυπωθοῦν τόσα ἀντίτυπα, ὅσαι θὰ εἶναι αἱ μέχρι τῆς 31 Ὀκτωβρίου παραγγελίαι.

Πάντως ὅμως ὄχι περισσότερα τῶν χιλίων, διότι δὲν ἔχομεν ἀρκετὸν χαρτί. Ὥστε μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν χιλίων, δὲν θὰ εἶναι δεκτοὶ ἄλλοι συνδρομηταὶ καὶ τὰ χρήματα θὰ ἐπιστρέφωνται.

Αἱ παραγγελίαι εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς «Διαπλάσεως».

632. Γωνία

+ * * * *	=	Ρῆμα
* + * * *	=	Νῆσος
* * + * *	=	Ἔντομον
* + * * *	=	Ὄργανον
+ * * * *	=	Φαινόμενον

Οἱ σταυροὶ ποταμός.

Ἐστάλη ὑπὸ τ. Μελαγχ. Κρητικοπούλας

633. Κρυπτογραφικόν

12345678904	=	Μεσσήν. στρατηγὸς
2369	=	Ἀκρωτήριον
314369	=	Πόλις τ. Ρουμανίας
482213	=	Πόλις τῆς Ἑλλάδος
5234	=	Ἀριθμητικὸν
643234	=	Θεὸς Αἰγύπτιος
76964	=	Ἐπίθετον
84531	=	Θεά
9164	=	Ἱερόν
021369	=	Ναὸς θεᾶς

Ἐστάλη ἀπὸ τοῦ Ἀεροναυτόπουλο

634—638. Μαγικὸν Γράμμα

Τῇ ἀνταλλαγῇ δύο συνεχῶν γραμμάτων ἑκάστης τῶν κάτωθι λέξεων διὰ ἄλλων, πάντοτε τῶν αὐτῶν, νὰ σχηματισθοῦν, ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ, ἄλλαι τόσαι λέξεις:

Σκιά, νῖός, καλή, ζῆλος, Βόλος.

Ἐστάλη ἀπὸ τὸ Ὑπερήφ. Ἑλληνόπουλο

639. Ἀριθμητικὸν Παίγνιον

Μεταξὺ τῶν κάτωθι ἀριθμῶν, τῶν ὁποίων ἡ τάξις δύναται νὰ μεταβληθῇ, νὰ παρεντεθῶσι τὰ σημεῖα οὕτως, ὥστε τὸ ἐξαγόμενον νὰ εἶναι μηδέν.

11, 5, 44, 25, 5 : × + − =0

Ἐστάλη ἀπὸ τὸ Ναυτάκι τοῦ Ἀέρος

640. Ἀσροσδόκητον

Ποῖον εἶναι τὸ ἀντίθετον τοῦ 2;

Ἐστάλη ὑπὸ τ. Ἀνθισμένης Ἀνοίξεως

641. Μεσοστιχίς

Τὰ μεσαῖα γράμματα τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν ἀρχαῖον περίφημον βασιλέα.

1. Νῆσος τοῦ Αἰγαίου. 2. Ἀρχαία πόλις. 3. Ἄνθος εὐῶδες. 4. Προεμιώδης βασιλεύς. 5. Φορτηγόν. 6. Βασιλεὺς τῆς Γαλλίας. 7. Τρωκτικόν. 8. Πρόστακτική.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Θερμίου Ἀπόλλωνος

642. Ποικίλη Ἀκροστιχίς

Τὸ πρῶτον γράμμα τῆς πρώτης τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων, τὸ δεύτερον τῆς δευτέρας, τὸ τρίτον τῆς τρίτης καὶ οὕτω καθεξῆς, ἀποτελοῦν Μοῦσαν.

1. Δένδρον. 2. Πρόθεσις. 3. Πόλις τῆς Μακεδονίας. 4. Λίμνη τῆς Μ. Ἀσίας. 5. Ὄρος.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Θλιμμένης Ψυχῆς

643. Φωνηεντόλιπον

Χ-κ χ τ μ ν-Μ ρ-Κ ρ ; - μ τ-Σ

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἄθω

644. Τρίψος

κ
ὅλ κ κ
ΟΝ θε οὖς κ τὸν κ εἶναι ὡς
κ κ
κ

Ἐστάλη ἀπὸ τὸ Τραγούδι τ. Δευτεριᾶς

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσ. τῶν φύλ. 33-34

443. Τριαντάφυλλον (τριάντα, φύλλον.)—444. Πάφος-Πάφος-πάφος.— 445. Νόμος - νομός. — 446. Μῦθος - θύμος-θυμός.

447. ΙΑΚΩΒ
ΚΗΤΟΣ
ΒΕΛΟΣ
ΣΟΛΩΝ
ΣΑΜΟΣ

448. ΙΜΑΛΑΙΑ, (μάλα, Ἀμαλία, Λαμία.) — 449—453. Διὰ τοῦ Μ: ἄμμονός, Μῆλος, ὦθμα, ὦμος, (ἡ ὠμός), μεῖον. — 454. ΑΡΟΤΡΟΝ—ΑΝΤΑΙΟΣ (Ἀράρατ, ΡῆΝος, Ὀσ Τοῦν, Τρλαίνος, Ροιά, Ὀφ Ὀφή, ΝῆΣσα.) — 455. Ἀρχεσθαι μαθῶν, ἄρχειν ἐπιστήσει.—456. Ἡ μέλισσα εἶναι ἔντομον. (ἡ μέλι-σάν-ἔν το μεν.)

457. Δολλάριον. (δό, λά, Ρίον.)— 458. Αἰσχύλος-Αἰσχίνης.—459. Ὕδρα- ὑδρία. — 460. Ὁ Ἱππόλυτος, ἡ Ἱππολύτη. — 461. Λευκάς.

462. ΙΚΑΡΙΑ
ΚΑΡΙΑ
ΑΡΗΣ
ΡΙΣ
ΙΑ
Α

463. ΤΡΑΓΙΑΝΟΣ (ροιά, Ἀραράτ, Ἰόνιον, νόσος, αἰνος, οὖτος.) — 464 ΜΕΞΙΚΟΝ—ΤΕΡΑΝΟΣ (ΜαΓῶτος, Ἔδεμ, ΣέΡξης, Ἰτ.Αλία, ΚώΝωψ, Ὄξος, ΝόΣος). —465. Ὅπου τὶς ἀλγεῖ κεῖσε καὶ τὸν νοῦν ἔχει.—466. Ἐπιτεσσαράκοντα ἔτη ἐκοιδέσθη ἡ Διάπλασις. (Ἐπι-τεσσαράκοντα ε-τι ἐκ δι-δέτε ἡ διὰ Πλάσις.)

ΟΙ ΑΛΛΑΣΣΟΝΤΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΝ

Συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται νὰ δηλώνουν ἀμέσως τὴν νέαν των διεύθυνσιν εἰς τὸ Γραφεῖον μας, ἀποστέλλοντες καὶ 50 λεπτὰ διὰ τὴν ἐκτύπωσιν τῆς νέας ταινίας. Ἄλλως δὲν εὐθυνόμεθα διὰ τὴν ἀπώλειαν τῶν φυλλαδίων των.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἁπλᾶ στοιχεῖα δρ. 2 (ὁ ἐλάχιστος ὅρος.) Πέραν τῶν 10 λέξ. 20 λεπ. ἡ λέξις· μὲ ψηφία ἢ στοιχεῖα λεπ. 30 καὶ μὲ κεφαλαῖα λεπ. 40. Ὁ χωριστὸς στίχος δρ. 1.]

—[ΙΘ'—599]—

«ΑΝΘΩΝΑΣ»

Ἔχοντας στὸ νοῦ μας μερικὲς πρωτότυπες ἰδέες, σχηματίζουμε μιὰ συντροφιὰ μὲ τ' ἀπάνω ὄνομα, ποὺ μὲ τὶς ἀσχολίες της θαρροῦμε πὼς θὰ ξεπεράσῃ τὶς συνηθισμένες.

ΜΑΓΝΙΟΛΙΑ
ΜΑΡΑΜΕΝΟ ΦΙΟΡΙ
ΜΑΤΩΜΕΝΗ ΔΑΦΝΗ
ΜΟΙΡΑ ΤΩΝ ΛΟΥΛΟΥΔΙΩΝ

Γιὰ περισσότερες πληροφορίες: Χρ. Ἠλιόπουλον, Ἠπείρου 16, Ἀθῆναι.

—[ΙΘ'—600]—

Ἐπειδὴ ἐπιθυμῶ νὰ κάμω λούκουμα Μ. Μ. σᾶς παρακαλῶ νὰ μοῦ στείλετε ὡς τὸ τέλος τοῦ Δεκέμβρη. Τὸ καλύτερο τετράδιο θὰ βραβεύσω μὲ μιὰ καλλιτεχνικὴ εἰκόνα. *Ἀνταλούζα*

—[ΙΘ'—601]—

ΑΡΧΗΓΟΣ ΤΗΣ ΦΥΛΗΣ

Ὑποψήφιος Δημοψηφίσμ. 1919

—[ΙΘ'—602]—

Σὲ τὴν ἀγαπημένη μας *Τρελλὴν Μακεδονοπούλαν* εὐχόμεθα νὰ γίνῃ γρήγορα καλὰ καὶ νὰ μᾶς ἔλθῃ γρήγορα. —*Λάτρις τῆς Μουσικῆς, Φιλόπατρις Ἑλληνίς*, Κατίνα, Τεφιχόρη.

—[ΙΘ'—603]—

ΕΛΠΙΣ ΤΩΝ ΣΚΛΑΒΩΝ

Γιὰ τὴ μεγάλη σου ὑποστήριξη πολλὰ-πολλὰ εὐχαριστῶ. Ἔχω πεποίθηση πὼς ὅλοι θὰ ὑποστηρίξουνε τὸ

ΦΛΑΜΠΟΥΡΟ ΤΗΣ ΛΕΥΤΕΡΙΑΣ

—[ΙΘ'—604]—

Ἐλπὶς τῶν Σκλάβων, ὁ ψῆφος μας καὶ διακόσιοι ἄλλοι στὴ διάθεσί σου.—*Φρουρὸς τῆς Ἑλλάδος, Φιλόπατρις Ἕλλην.*

—[ΙΘ'—605]—

ΠΕΙΡΑΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΕ, σιμμαχοῦμε; Ἀπαντήσατε—*Σύλλογος Ἕνωσις* Ἀμφιλογίας.

—[ΙΘ'—606]—

Πειρακτήριον! Ἀφοῦ εἶσαι παλλικαρᾶς πολεμοῦμε; Ἀπαντήσατε Σύλλογος «Ἕνωσις» *Ρόξ*, Ἀμφιλογία.

—[ΙΘ'—607]—

Ἐπιστρέψασα ἐκ τῆς ἐξοχῆς, χαιρετῶ τὸν ΔΙΑΠΛΑΣΙΟΚΟΣΜΟΝ καὶ ἀναπαιδίζω τὰ ὀφειλόμενα Μ. Μ.

ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ

—[ΙΘ'—608]—

ΕΝΑΔΕΝ ΝΙΚΗ, περιμένω ἀπάντησίν σας, ΒΕΛΖΕΒΟΥΛ, εὐχαρίστως δέχομαι καὶ ἀποστέλλω. ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ

—[ΙΘ'—609]—

Ὀνειρευμένη Πατρίδα, Θλιμμένη Ψαροπούλα, εὐχαριστῶ. Διαπλασόπουλα, ψηφίστε με.

Δευτεριᾶς Χαμογελῶ

—[ΙΘ'—610]—

Ἐπιμαρμένη, *Πρωΐς τοῦ 21, Πατρικὸ Λουλούδι*, τετράδιά σας δὲν ἔλαβα· γιατί; *Ἄσμα Νηρηΐδος* ἀνταλλάξαμε Μ. Μ. τὸ ξέχασες;

Γιάννης Ἀγάπης

Τύποις ΑΔΕΛΦΩΝ - ΜΠΛΑΖΟΥΔΑΚΗ — Εὐριπίδου 3 Ἀθῆναι.—Τηλ. 11-99 Ἀριθ. ἐντ. 2817